

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Η ΣΥΜΒΟΛΙΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΗΣ ΡΟΔΙΑΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΚΙΛΚΙΣ:ΚΟΣΤΟΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

ΚΡΑΝΤΑ ΑΡΓΥΡΩ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ: Δρ ΠΑΥΛΟΥΔΗ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<u>Πρόλογος</u>	<u>i</u>
<u>Εισαγωγή</u>	<u>ii</u>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Η ΣΥΜΒΟΛΑΙΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

1.1 <u>Τι είναι συμβολαιακή γεωργία</u>	<u>1</u>
1.2 <u>Νέα εποχή για τον αγροτικό τομέα</u>	<u>5</u>
1.3 <u>Τα θετικά και τα αρνητικά της συμβολαιακής γεωργίας</u>	<u>9</u>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΡΟΔΙΑΣ

2.1 <u>Διατροφικές αξίες</u>	<u>13</u>
2.2 <u>Ελληνικές και ξένες ποικιλίες της ροδιάς</u>	<u>24</u>
2.3 <u>Οι καλλιεργητικές φροντίδες της ροδιάς</u>	<u>34</u>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΠΕΡΙΟΧΗ

3.1 <u>Η καλλιέργεια της ροδιάς στην Ελλάδα</u>	43
3.2 <u>Η καλλιέργεια της ροδιάς στον νομό Κιλκίς</u>	46

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

4.1 <u>Γενικά περί οικονομικών καταστάσεων</u>	56
4.2 <u>Οικονομική ανάλυση των ισολογισμών</u>	58
4.3 <u>Ανάλυση οικονομικών δεικτών</u>	60

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

7.1 <u>Συμπεράσματα – προτάσεις</u>	70
-------------------------------------	----

<u>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</u>	73
----------------------------	-----------

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το θέμα με το οποίο θα ασχοληθεί η παρούσα έρευνα έχει ως αντικείμενο της την συμβολαιακή καλλιέργεια της ροδιάς στο νομό Κιλκίς. Ο λόγος που με ώθησε να το κάνω αυτό είναι διότι υπάρχει ένα σύνολο ανθρώπων που ασχολούνται με το πρωτογενή αγροτικό τομέα κατά κύριο επάγγελμα αλλά και ετεροεπαγγελματίες αγρότες που ζουν με το διαρκές άγχος της μείωσης του εισοδήματος. Όλοι βλέπουμε τις μειώσεις στις τιμές στο βαμβάκι, τον καπνό, το καλαμπόκι, το σιτάρι, τη μηδική αλλά και τα κηπευτικά. Η ερώτηση που εύλογα τίθεται είναι <<τώρα τι θα καλλιεργήσω για να τα βγάλω πέρα?>>.

Την απάντηση και την λύση, ίσως μπορούν να δώσουν οι λεγόμενες <εναλλακτικές καλλιέργειες> . Εγώ θα ασχοληθώ με μία από αυτές την καλλιέργεια της ροδιάς, θα προσπαθήσω να παρουσιάσω σύντομα και κατανοητά τις ποικιλίες, την καλλιέργεια στο χωράφι, το τελικό προϊόν, τις χρήσεις της και την εμπορία της. Με στοιχεία για το κόστος, την παραγωγή ανά στρέμμα, τις τιμές πώλησης.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο λόγος που αποφάσισα να ασχοληθώ με την καλλιέργεια της ροδιάς είναι γιατί παρά το γεγονός ότι στην Ελλάδα, αλλά και σε όλη την περιοχή της Μεσογείου η ροδιά δεν είναι νέο ή άγνωστο δέντρο αλλά υπάρχει αυτοφυές ή στου κήπους των σπιτιών μας εδώ και χιλιάδες χρόνια, ξέρουμε ότι ζει 25 με 35 χρόνια και η ιδιότητες του καρπού της είναι γνωστές σε όλους, η συστηματικά της καλλιέργεια είναι κάτι νέο!

Η καλλιέργεια ροδιάς βρίσκεται σε ' νηπιακό' στάδιο και η καλλιεργούμενη έκταση δεν υπερβαίνει συνολικά 20.000 στρέμματα στην χώρα μας, αλλά στα επόμενα χρόνια αναμένεται να αυξηθεί κατακόρυφα. Η καλλιέργεια ροδιών έχει εξαπλωθεί σε πολλούς νομούς ως αποτέλεσμα ιδιωτικής πρωτοβουλίας τριών ελληνικών επιχειρήσεων και μιας ισραηλινής που δραστηριοποιείται στο χώρο κατασκευής αρδευτικών.

Σύμφωνα με τα παραπάνω θέλησα να ασχοληθώ με το συγκεκριμένο θέμα και συγκεκριμένα με τον συνεταιρισμό ροδιού ο οποίος βρίσκεται στον νομό Κιλκίς αλλά και για τους λόγους για τους οποίους οι γεωργοί αποφάσισαν να εγκαταλείψουν την καλλιέργεια του καπνού και να στραφούν στην νέα και πολλά υποσχόμενη καλλιέργεια του ροδιού.

Η εργασία αποτελείται από πέντε κεφάλαια στα οποία αναφέρονται τα εξής:

Στο πρώτο κεφάλαιο αναφέρεται το τι είναι συμβολαιακή γεωργία, η σημασία της συμβολαιακής γεωργίας στον αγροτικό τομέα όπως και τα θετικά και αρνητικά της συμβολαιακής γεωργίας.

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι διατροφικές αξίες του ροδιού, οι ποικιλίες οι οποίες υπάρχουν στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, όπως και όλες οι καλλιεργητικές φροντίδες που χρειάζεται η ροδιά. Όπως το φύτεμα, το κλάδεμα, η λίπανση, η φυτοπροστασία, η άρδευση και η συγκομιδή και η παραγωγή της.

Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται αναφορά γενικά για την ροδιά και για την καλλιέργεια της στην Ελλάδα αλλά και για τον νομό του Κιλκίς, για τον συνεταιρισμό, και για τους λόγους για τους οποίους οδηγήθηκαν οι γεωργοί της περιοχής να εγκαταλείψουν την

καλλιέργεια του καπνού και να ασχοληθούν με την καλλιέργεια της ροδιάς επίσης γίνεται παρουσίαση του κόστους παραγωγής όπως και του κόστους εγκατάστασης των στρεμμάτων της ροδιάς.

Στο τέταρτο κεφάλαιο γίνεται εκτίμηση της παραγωγής του συνεταιρισμού τα τελευταία τρία χρόνια. Χρησιμοποιούμε τον ισολογισμό του συνεταιρισμού προκειμένου να λάβουμε τα απαραίτητα στοιχεία για το εάν ο συνεταιρισμός είναι σε υγιή κατάσταση τα οικονομικά του. Τον ισολογισμό τον χρησιμοποιούμε για να δούμε τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχει ο συνεταιρισμός σε κάθε δεδομένη στιγμή. Όπως και τις πηγές άντλησης των κεφαλαίων που δημιούργησαν τα περιουσιακά στοιχεία.

Στο πέμπτο κεφάλαιο αναφέρονται τα συμπεράσματα που βγήκαν από την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας και στο τέλος παρατίθενται προτάσεις σχετικά με την λειτουργία του συνεταιρισμού.

Στο τελευταίο μέρος δίνονται οι βιβλιογραφικές πηγές από όπου άντλησα τις πληροφορίες για να γίνει η συγγραφή της πτυχιακής μου εργασίας.

Η εργασία έγινε υπό την επίβλεψη της καθηγήτριας Δρ Παυλούδη καθ' όλη την διάρκεια της συγγραφής μου την οποία και ευχαριστώ ιδιαίτερα. Όπως θέλω να ευχαριστήσω και τον από τον συνεταιρισμό του Κιλκίς ο οποίος μου έδωσε σημαντικές πληροφορίες οι οποίες με βοήθησαν και αυτές για την συγγραφή της πτυχιακής μου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Η ΣΥΜΒΟΛΑΙΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

1.1 ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΑΙΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

Ο θεσμός της συμβολαιακής γεωργίας κάνει τα πρώτα του βήματα στην Ελλάδα και δημιουργεί νέα δεδομένα για την ελληνική γεωργία και τη βιομηχανία, με προφανή οφέλη και για τις δύο πλευρές. Εφεξής, οι αγρότες θα μετατραπούν σε επιχειρηματίες με σταθερά, αν όχι προκαθορισμένα, εισοδήματα, χωρίς να φοβούνται τον ανταγωνισμό από τα φθηνά προϊόντα εισαγωγής. Οι αγρότες παραγωγοί, πριν ακόμη καλλιεργήσουν τα χωράφια τους, θα γνωρίζουν σε ποιες τιμές θα πουλήσουν το προϊόν τους, αλλά και ότι θα υπάρξει πλήρης απορρόφηση της παραγόμενης ποσότητας. Το μοντέλο αυτό, που εφαρμόζεται εδώ και χρόνια στην Ευρώπη, θα συμβάλει στην προσαρμογή του αγροτικού τομέα στη νέα εποχή, κυρίαρχο στοιχείο της οποίας είναι η ανταγωνιστικότητα ενός προϊόντος και όχι το αν επιδοτείται με κοινοτικές ενισχύσεις.

Ήδη αρκετές επιχειρήσεις έχουν επενδύσει τα τελευταία χρόνια στη μορφή αυτής της συνεργασίας με τους παραγωγούς, αφού παρέχει αμοιβαία οφέλη: εκτός του ότι ο αγρότης απολαμβάνει ένα εγγυημένο εισόδημα η βιομηχανία πέρα από μια σταθερή ποιότητα και ροή πρώτης ύλης, εξασφαλίζει και μια <ταυτότητα> για το προϊόν της. Το <κέρδος> του καταναλωτή είναι ότι γνωρίζει την προέλευση του προϊόντος που καταναλώνει – σε μερικές περιπτώσεις, μάλιστα, ακόμα και το όνομα του ίδιου του παραγωγού.

Τα οφέλη από τη <συμβολαιακή γεωργία>:

- Διασφαλίζεται η ανάπτυξη και η εξέλιξη του αγροτοβιομηχανικού τομέα και δημιουργούνται τα θεμέλια για μια παραγωγική και ανταγωνιστική γεωργία.

- Παράγονται πιστοποιημένα προϊόντα. Επιβάλλεται η ποιότητα και η τυποποίηση των αγροτικών προϊόντων σε επίπεδο εκμετάλλευσης.
- Ελαχιστοποιούνται, αν όχι καταργείται η μεσολάβηση <μεσαζόντων> στην διάθεση που είχε σαν αποτέλεσμα την άνοδο των τιμών των αγροτικών προϊόντων, χωρίς κανένα όφελος για τον παραγωγό.
- Κατοχυρώνονται τα δικαιώματα του παραγωγού και του διαχειριστή της αγροτικής παραγωγής.
- Αναπτύσσεται η αξιοπιστία του αγοραστή και η επαγγελματική κατάρτιση του παραγωγού.
- Εξασφαλίζεται σταθερό εισόδημα για τους αγρότες.
- Διασφαλίζονται οι πρώτες ύλες σε προκαθορισμένες τιμές για τις βιομηχανίες τροφίμων.

Ο θεσμός της συμβολαιακής γεωργίας, δύναται να αναβαθμίσει τον ρόλο του αγρότη παραγωγού στο άμεσο μέλλον. Συγκεκριμένα ο αγρότης θα μετατραπεί σε επιχειρηματία, θα σταματήσει να στηρίζει την ανάπτυξη του στις κρατικές ή κοινοτικές επιδοτήσεις και θα επενδύσει στην εκπαίδευση και στην πληροφόρηση για νέες μορφές γεωργίας. Επίσης, θα μάθει να προσαρμόζεται στις καταναλωτικές ανάγκες της αγοράς στοχεύοντας συνεχώς στην ποιότητα και στην υγιεινή των παραγόμενων προϊόντων. Γενικότερα, διαμέσου του μοντέλου της συμβολαιακής γεωργίας θα αναβαθμιστεί η συλλογική έκφραση των αγροτών μέσα από νέους συνεταιρισμούς και ομάδες (club παραγωγών). (Emetris consulting. 2010)

1. Με γραπτές συμβάσεις, οι οποίες αποτελούν ιδιωτικά έγγραφα βεβαίας χρονολογίας, μπορεί να ρυθμίζεται η μελλοντική πώληση αγροτικών προϊόντων. Στις σχετικές συμβάσεις πρέπει να περιλαμβάνονται οπωσδήποτε:
 - Το είδος και το συνολικό όγκο των προς πώλησης αγροτικών προϊόντων.
 - Την ελάχιστη χρονική διάρκεια ισχύος, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από ένα έτος.

- Τον τρόπο συλλογής, φύλαξης και συντήρησης των αγροτικών προϊόντων, καθώς και την ποιότητα τους με βάση ποικιλίες ή συναφείς πιστοποιήσεις.
- Την τιμή του προϊόντος.
- Τον τρόπο και χρόνο πληρωμής.
- Τους λόγους και τον τρόπο καταγγελίας.
- Τον Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.), καθώς και ο Ειδικός Αριθμός Εγγραφής (Ε.Α.Ε.) στο Μητρώο Εμπόρων Αγροτικών Προϊόντων.

Με αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να καθορίζονται ο τύπος και το ελάχιστο νόμιμο περιεχόμενο των συμβάσεων ανά γεωργικό προϊόν, το οποίο κατισχύει κάθε αντίθετης βούλησης των συμβαλλομένων.

2. Οι συμβάσεις μελλοντικής πώλησης αγροτικών προϊόντων οι οποίες δεν πληρούν το ελάχιστο νόμιμο περιεχόμενο, όπως αυτό καθορίζεται κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο επιφέρουν την υποχρεωτική επιβολή στους αγοραστές διοικητικού προστίμου μέχρι 75.000ευρώ, το οποίο διατάσσεται με απόφαση του Προϊσταμένου του υποτομέα Γεωργίας της οικείας Περιφέρειας μετά από καταγγελία του εκάστοτε συμβαλλόμενου παραγωγού.
3. Η παραβίαση των όρων των συμβάσεων μελλοντικής πώλησης αγροτικών προϊόντων τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών. Για την άσκηση δίωξης απαιτείται έγκληση.
4. Απαγορεύεται ρητά η μεταπώληση, η με οποιαδήποτε τρόπο μεταβίβαση και η διαπραγμάτευση των συμβολαίων του άρθρου αυτού σε δημοπρασία, χρηματαγορές ή χρηματιστήρια εμπορευμάτων της Ελλάδας ή του Εξωτερικού. Η παραβίαση της διάταξης αυτής τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον 2 ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον πενήντα χιλιάδων (50.000)ευρώ. Η ποινική δίωξη κατά παντός υπευθύνου και εμπλεκόμενου διενεργείται

αυτεπαγγέλτως. (Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
Άρθρο 11. 2011)

1.2 ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

Ο εκσυγχρονισμός και η εξυγίανση των συνεταιρισμών, σε συνδυασμό με ευνοϊκά μέτρα, όπως η μείωση του ΦΠΑ για αγροτικά εφόδια, σπόρους, λιπάσματα, φυτοφάρμακα, ζωοτροφές βοηθούν πάρα πολύ στην στροφή προς την συμβολαιακή καλλιέργεια. Σε σχέση με τα κοινοτικά κονδύλια και τις επιδοτήσεις ζητείται διεκδίκηση του μέγιστου δυνατού προϋπολογισμού για τη νέα ΚΑΠ και δίκαιη κατανομή πόρων προσανατολισμένη στην αγροτική παραγωγή με προτεραιότητα τη κτηνοτροφία και τα τρόφιμα, ενώ ως στόχοι αναφέρονται οι εξής:

- Πρώτος στόχος η μετατροπή του αρνητικού ισοζυγίου εισαγωγών-εξαγωγών στον αγροτικό τομέα σε θετικό.
- Αξιοποίηση του ρεύματος επιστροφής στην ύπαιθρο με παροχή κινήτρων, με παραχώρηση γης σε νέους αγρότες αλλά και ενεργούς αγρότες και συνεταιρισμούς.
- Δημιουργία νέων χρηματοδοτικών και εγγυοδοτικών μέσων.
- Ίδρυση Ταμείου Ενίσχυσης Αγροτών και αγροτικών επιχειρήσεων.
- Παρεμβάσεις στο κύκλωμα εμπορίας και διακίνησης προϊόντων, με στόχο την προστασία του παραγωγού και του καταναλωτή.
- Λειτουργία Δημοπρατηρίων, συμβατικών και ηλεκτρονικών κατά αυτοδιοικητική περιφέρεια.
- Ενίσχυση της συμβολαιακής γεωργίας.
- Θέσπιση του <αγροτικού πετρελαίου> με τη δημιουργία κάρτα αγρότη.
- Εκσυγχρονισμός και εξυγίανση των συνεταιρισμών.

(Μπίκας.2012)

ΣΥΜΒΟΛΑΙΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Ψήφο εμπιστοσύνης στην ελληνική παραγωγή αγροτικών προϊόντων δίνουν όλο και περισσότερες βιομηχανίες, ελληνικές και ξένες, από όλους τους κλάδους, μέσω της συμβολαιακής γεωργίας.

Γαλακτοβιομηχανίες, ζυθοποιίες, βιομηχανίες τροφίμων και ποτών, καλλυντικών, ακόμα και βιοκαυσίμων βασίζουν την παραγωγή των προϊόντων τους σε πρώτες ύλες που παράγουν έλληνες αγρότες.

Η έκρηξη των τιμών των πρώτων υλών τα τελευταία χρόνια, η μείωση της αγροτικής παραγωγής λόγω δυσμενών καιρικών φαινομένων διεθνώς, αλλά και η εγκατάλειψη του πρωτογενούς τομέα στην Ελλάδα ώθησαν μεγάλες βιομηχανίες τροφίμων, σε μια προσπάθεια να εξασφαλίσουν τις πρώτες ύλες για την παραγωγή των προϊόντων τους, να στραφούν σε απευθείας συνεργασίες με έλληνες αγρότες μέσω της συμβολαιακής γεωργίας. Υπολογίζεται ότι σήμερα περισσότερα από 900.000 στρέμματα σε όλη την Ελλάδα παράγουν από σιτηρά έως και ενεργειακά φυτά τα οποία χρησιμοποιούνται ως πρώτες ύλες από βιομηχανίες, ενώ όπως τονίζουν και οι δύο πλευρές η συμβολαιακή γεωργία και κτηνοτροφία στην Ελλάδα έχει μέλλον και μπορεί να δημιουργήσει υπεραξίες και για τους επιχειρηματίες αλλά και για τους αγρότες.

Η στροφή σε απευθείας συνεργασίες με αγροτικούς συνεταιρισμούς αλλά και μεμονωμένους αγρότες όπως εξηγούν στελέχη της βιομηχανίας, τους προσφέρει συγκριτικά πλεονεκτήματα καθώς μπορούν να έχουν καλύτερο έλεγχο της πρώτης ύλης όσον αφορά την ποιότητα, καλύτερες τιμές, ενώ παράλληλα αποκτούν ένα σημαντικό πλεονέκτημα μάρκετινγκ στα προϊόντα τους καθώς τα παράγουν από ελληνικές πρώτες ύλες. Από την άλλη, το γεγονός ότι όλο και περισσότεροι αγρότες δένονται στα άρμα της βιομηχανίας με την υπογραφή συμβολαίων εξασφαλίζει τους αγρότες, καθώς όπως λένε γνωρίζουν εκ των προτέρων τι και πόσο θα παράγουν, για πόσα

χρόνια και πόσα χρήματα θα εισπράξουν, κάνοντας έτσι καλύτερο προγραμματισμό.

Οι προβλέψεις

Από το 2005 στην παγκόσμια αγορά η κατακόρυφη αύξηση των τιμών σιτηρών, αλλά και η μείωση της παραγωγής, έκαναν ακόμα δυσκολότερα τα πράγματα για τις βιομηχανίες τροφίμων διεθνώς ενώ οι προβλέψεις που θέλουν έως το 2005 να υπάρχει απώλεια στην παραγωγή δημητριακών και άλλων αγαθών έως και 30%, λόγω τόσο της έλλειψης νερού όσο και της αύξησης των καλλιεργειών για βιοκαύσιμα, κάνουν τη συμβολαιακή γεωργία να βρίσκεται στο προσκήνιο της ανάπτυξης του πρωτογενούς τομέα. Τα δεδομένα αυτά ωθούν αναγκαστικά τις βιομηχανίες να αναζητήσουν προμηθευτές οι οποίοι θα είναι σε θέση και τα επόμενα χρόνια να καλύψουν τις απαιτήσεις τους. Στην Ελλάδα αρκετές βιομηχανίες από τον κλάδο των τροφίμων, της ζυθοποιίας, των καλλυντικών και φαρμακευτικών προϊόντων, αλλά και των βιοκαυσίμων, έχουν συνάψει ανάλογες συμφωνίες και επεκτείνουν συνεχώς, τις συνεργασίες τους εξασφαλίζοντας πρώτη ύλη για την παραγωγή τους.

Το μοντέλο της συμβολαιακής γεωργίας δημιουργεί νέα δεδομένα για τον ελληνικό αγροτικό τομέα και τη βιομηχανία, με πρωτοφανή οφέλη και για τις δύο πλευρές. Οι αγρότες, πριν ακόμη σπείρουν τα χωράφια τους, θα γνωρίζουν σε ποιες τιμές θα πουλήσουν το προϊόν τους αλλά και ότι θα υπάρξει πλήρης απορρόφηση της παραγωγής τους, χωρίς ταυτόχρονα να φοβούνται τον ανταγωνισμό από τα φθηνά προϊόντα εισαγωγής, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις βρίσκουν και όχημα τις συνεργαζόμενες εταιρείες για την προώθηση του προϊόντος στο εξωτερικό. Έτσι σε περισσότερες από 15 χώρες στον κόσμο διατίθεται το ελληνικό σαφράν μέσω της εταιρείας Κορρές και της σειράς ροφημάτων με κρόκο Κοζάνης. Πριν από λίγα χρόνια η ελληνική εταιρεία φυτικών καλλυντικών και ο αναγκαστικός συνεταιρισμός κροκοπαραγωγών Κοζάνης δημιούργησαν την εταιρεία Προϊόντα Κρόκος Κοζάνης (κατά 55% του συνεταιρισμού και κατά 45% της Κορρές), που

σήμερα πουλά τα προϊόντα της σε πάνω από 2.500 σημεία σε όλο τον κόσμο.

Και οι καλλιεργητές ροδιών όμως έχουν επιτύχει μέσω της συμβολαιακής γεωργίας την προώθηση των προϊόντων τους. Καλλιεργητές από την Ροδόπη, το Κιλκίς, την Πέλλα και τη Δράμα σε συνεργασία με ελληνικές αλλά και με ξένες εταιρείες από το Ισραήλ, τη Ρωσία, ακόμα και την Αγγλία έχουν προχωρήσει σε συνεργασία επιτυγχάνοντας καλύτερες τιμές και εξασφαλισμένη απορρόφηση της παραγωγής τους. Προς την ίδια κατεύθυνση έχουν κινηθεί και παραγωγοί οσπρίων, αρωματικών φυτών, ακόμα και εκτροφείς σαλιγκαριών και ενεργειακών φυτών.

(Σκούφου, Φιντικάκης, 2010).

1.3 ΤΑ ΘΕΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων προωθεί τη συμβολαιακή γεωργία, με στόχο να διασφαλίζεται η διάθεση των ελληνικών προϊόντων και το εισόδημα των παραγωγών. Και μάλιστα, έχει επιλέξει το συμπύρηνο ροδάκινο ως αιχμή του δόρατος για την υλοποίηση αυτής της πολιτικής, με σκοπό οι παραγωγοί του προϊόντος να λειτουργήσουν ως προπομπός της συμβολαιακής γεωργίας, ώστε στη συνέχεια να επεκταθεί και σε άλλα προϊόντα σε όλη τη χώρα.

Το Υπουργείο υποστηρίζεται ότι με την υπογραφή συμβολαίων μεταξύ παραγωγών και αγοραστών, ο παραγωγός θα γνωρίσει τις ποσότητες που θα πουλά, με προκαθορισμένη ποιότητα και τιμή, καθώς και τις υποχρεώσεις του ίδιου και του αγοραστή. Επιπλέον, η συμβολαιακή γεωργία εκτιμάται ότι μπορεί να οδηγήσει στη μείωση του κόστους παραγωγής και στην αναβάθμιση της, αλλά και να δώσει ώθηση στην πιστοποίηση της γεωργικής παραγωγής με υψηλές προδιαγραφές. Η συμβολαιακή γεωργία θα περιλαμβάνεται σε νομοσχέδιο που θα συζητηθεί το επόμενο διάστημα στη Βουλή.

Όμως η συμβολαιακή γεωργία εφαρμόζεται ήδη στην πώληση κάποιων προϊόντων και στην περιοχή μας. Υπάρχει μια σχετική εμπειρία, ώστε να εξαχθούν συμπεράσματα και προβλέψεις και για την εφαρμογή της στο ροδάκινο. Η εφαρμογή της συμβολαιακής γεωργίας, είναι θετική για τον παραγωγό, καθώς διασφαλίζει την απορρόφηση του προϊόντος, την τιμή, τον τρόπο και το χρόνο πληρωμής. Αλλά υπάρχουν και αρνητικές πλευρές του θέματος, που συνοψίζονται στην ύπαρξη μονοπωλιακών ή ολιγοπωλιακών καταστάσεων που κρατούν την τιμή αγοράς σε χαμηλά επίπεδα.

Είναι το μέλλον, αρκεί να μην υπάρχει μονοπώλιο

Όπως διαπιστώθηκε από ρεπορτάζ η συμβολαιακή γεωργία εφαρμόζεται στην Ημαθία εδώ και δεκάδες χρόνια στα ζαχαρότευτλα. Επίσης, τα τελευταία χρόνια εφαρμόζεται και στα σιτηρά (σιτάρι για ζυμαρικά, κριθάρι για μπίρα κ.α.). <Η συμβολαιακή γεωργία δεν έχει αρνητικά, είναι το μέλλον, αρκεί να μην υπάρχει μονοπώλιο>, λέει ο παραγωγός ζαχαρότευτλων και πρόεδρος των τευτλοεξαγωγέων της Ημαθίας κ. Νίκος Λιολιόπουλος. Αναφέρει ότι συμφωνεί με την συμβολαιακή γεωργία <διότι διασφαλίζει τον αγρότη για να μην μείνει αδιάθετη η παραγωγή του (αφού η βιομηχανία είναι υποχρεωμένη να παραλάβει το προϊόν) και ξέρει τι θα περιμένει από την ημέρα που σπέρνει: τι τιμή θα πληρώσει και πότε>. Όταν υπάρχει μονοπώλιο στην αγορά, όπως στην περίπτωση της ζάχαρης, που απορροφάται μόνο από την EBZ, τότε μπορεί οι τιμές να πέσουν πολύ χαμηλά. Οι παραγωγοί είναι εγκλωβισμένοι και αναγκάζονται να δεχθούν την προσφερόμενη τιμή από τη βιομηχανία, διαφορετικά δεν σπέρνουν (όπως συμβαίνει τελευταία, με τις πολύ χαμηλές τιμές που καθιστούν ασύμφορη την καλλιέργεια ζαχαρότευτλων).

Υπάρχουν θετικά και αρνητικά

Η δυσκολία στη διάθεση των ελληνικών προϊόντων τα προηγούμενα χρόνια ώθησε το υπουργείο να αποφασίσει την προώθηση της συμβολαιακής γεωργίας, ώστε να εξασφαλιστούν οι αγορές για τα προϊόντα, σημειώνει ο δήμαρχος Μελίκης και σημερινός αντιδήμαρχος Αλεξάνδρειας κ. Κώστας Βενιόπουλος που είναι παραγωγός σιτηρών και έχει διαθέσει την παραγωγή του με συμβόλαιο.

Αναφέρει ότι οι εταιρείες που επεξεργάζονται σιτηρά προωθούν τη συμβολαιακή γεωργία, επιδιώκοντας να έχουν εξασφαλισμένες τις ποσότητες που θα αγοράσουν, ενώ ταυτόχρονα και οι παραγωγοί έχουν κάποιον που θα παραλάβει το προϊόν τους. Χαρακτηρίζει <καλό> το σύστημα καθώς

εξασφαλίζει την απορρόφηση της παραγωγής και την τιμή του η οποία συμφωνείται από την αρχή, με την υπογραφή του συμβολαίου.

Το πρόβλημα στην αγορά είναι το μονοπώλιο, τονίζει ο κ. Βενιόπουλος σημειώνοντας ότι οι εταιρίες λειτουργούν <εκβιαστικά> όσον αφορά την τιμή, διότι ο παραγωγός δεν βρίσκει άλλες αγορές και υποχρεώνεται έμμεσα να συμφωνήσει με την προτεινόμενη τιμή. <Αυτό μπορεί να συμβεί και στο ροδάκινο>, επισημαίνει τονίζοντας ότι <πρέπει να εξασφαλιστεί η προσφορά και η ζήτηση>. Και προσθέτει λέγοντας <Όταν δεν μπορείς να εξασφαλίσεις την διάθεση, σκύβεις το κεφάλι..>

Μερικά παραδείγματα που δείχνουν ότι υπάρχουν και θετικά αλλά και αρνητικά στην συμβολαιακή γεωργία είναι η διάθεση κριθαριών σε μεγάλες βιομηχανίες παραγωγής μπύρας γίνεται – και στην περιοχή μας- με την υπογραφή συμβολαίων μεταξύ παραγωγών και εταιριών, εδώ και τρία χρόνια. Αλλά οι τιμές που δίνουν οι εταιρίες είναι πολύ χαμηλές, όπως λέει ο κ. Βενιόπουλος. Επίσης σημειώνει ότι φέτος η διακύμανση στην τιμή αγοράς ήταν πολύ μεγάλη: ξεκίνησε από 10-12 λεπτά στις αρχές του καλοκαιριού, έφθασε το φθινόπωρο τα 18 λεπτά, και σήμερα είναι 30 λεπτά ανά κιλό. Αν ο παραγωγός υπέγραψε συμβόλαιο, θα έπρεπε να παραδώσει με την χαμηλότερη συνήθως τιμή. Φέτος τα συμβόλαια που υπογράφηκαν (το φθινόπωρο με τη σπορά) για το σκληρό σιτάρι (από το οποίο παράγεται το σιμιγδάλι και στη συνέχεια τα ζυμαρικά) ήταν με τιμή 17 λεπτά το κιλό, ενώ το καλοκαίρι η εμπορική τιμή να φτάνει τα 20-25 λεπτά.

Στα θετικά προσμετράτε ότι ο παραγωγός με την υπογραφή του συμβολαίου έχει σίγουρη τη διάθεση της παραγωγής του και τη συγκεκριμένη τιμή. Όμως, στην ελεύθερη αγορά θα μπορούσε να εξασφαλίσει μεγαλύτερη τιμή λαμβάνοντας φυσικά, και το σχετικό ρίσκο. Και αυτό μπορεί να καταχωρηθεί στα αρνητικά της συμβολαιακής γεωργίας, με σημαντικότερο τη λειτουργία ολιγοπωλίων- μονοπωλίων που <ρίχνουν> την τιμή.

Η συμβολαιακή γεωργία λοιπόν, μπορεί να παρέχει λοιπόν μπορεί να παρέχει σιγουριά στον παραγωγό ότι θα διαθέσει το προϊόν του και θα πληρωθεί – σε συγκεκριμένο χρόνο και σε συγκεκριμένη τιμή- γι' αυτό. Όπως θα πρέπει η πολιτεία να διασφαλίσει υγιές ανταγωνιστικό περιβάλλον για την εφαρμογή της. Θα πρέπει να φροντίσει ότι μονοπώλια ή ολιγοπώλια ή καρτέλ δεν θα λυμαίνονται τον κόπτο των αγροτών αγοράζοντας την παραγωγή σε πολύ χαμηλές τιμές, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει στην εγκατάλειψη των καλλιεργειών. (Καπ. Mak news)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΡΟΔΙΑΣ

2.1 ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ

Είναι ο καρπός που δίνει ο Πλούτωνας στην Περσεφόνη για να τη <δέσει> με τον Άδη και το έμβλημα των Ελευσίνιων Μυστηρίων. Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι το έθαβαν μαζί με τους νεκρούς τους, ενώ αποτελεί ένα από τα τρία <ευλογημένα φρούτα> του Βουδισμού. Χρησιμοποιήθηκε ως διακοσμητικό στοιχείο στο ναό του Σολομώντα και στους μανδύες των ιερέων και αναφέρεται στο Άσμα Ασμάτων στην Παλαιά Διαθήκη. Στην ελληνική παράδοση, είναι σύμβολο γονιμότητας και αιωνιότητας (αν και συνδέεται και με το θάνατο), γι' αυτό σε γάμους και την Πρωτοχρονιά σπάμε ρόδια. Μάλιστα, έχει δώσει το όνομα του στην ισπανική πόλη Γρανάδα.

Από τα πρώτα δέντρα που καλλιεργήθηκαν

Το ρόδι πρωτοεμφανίστηκε στην κεντρική Ασία και συγκεκριμένα στην Περσία. Είναι ένα από τα πρώτα φρούτα καλλιέργειας και η βοτανική ονομασία του είναι *Punica granatum*. Η ροδιά είναι ένα μικρό φυλλοβόλο δέντρο με γυαλιστερά φύλλα και πορτοκαλοκίτρινα λουλούδια, αν και πολλές φορές μοιάζει με θάμνο. Τα φρούτα της είναι στρογγυλά, κόκκινα (ή κίτρινα, όταν ωριμάσουν) και γεμάτα με σπόρους. Είναι φυτό ανθεκτικό στη ζέστη, στην ξηρασία και στην έλλειψη φροντίδας, και προσαρμόζεται εύκολα σε διαφορετικά εδάφη.

Ένα ρόδι την ημέρα..

Το ρόδι είναι πλούσιο σε βιταμίνες (Α, C, E, φυλλικό οξύ), σίδηρο, κάλιο και φυτικές ίνες, ενώ είναι χαμηλής περιεκτικότητας σε θερμίδες. Μάλιστα ένα ρόδι καλύπτει το 40% της ποσότητας της βιταμίνης C και το 25% του φυλλικού οξέος που έχει καθημερινά ανάγκη ένας ενήλικας. Είναι πλούσιο σε τρεις διαφορετικές μορφές αντιοξειδωτικών ουσιών (τανίνες, ανθοκυανίνες,

ελλαγικό οξύ) και η συνολική αντιοξειδωτική ικανότητα του έχει υπολογιστεί ότι είναι 2-3 φορές μεγαλύτερη από αυτήν του κόκκινου κρασιού ή του πράσινου τσαγιού. Σε πρόσφατη μελέτη, φάνηκε ότι το ρόδι και οι διάφορες ποικιλίες μούρων έχουν την ισχυρότερη αντιοξειδωτική δράση σε κυτταρικό επίπεδο, σε σύγκριση με άλλα 25 φρούτα που εξετάστηκαν.

Γεμάτο οφέλη

Χάρη στις αντιμικροβιακές, αντιφλεγμονώδεις, αντιβηχικές, στυπικές, επουλωτικές και διαρροϊκές του ιδιότητες, ο χυμός του ροδιού χρησιμοποιείται για θεραπευτικούς σκοπούς εδώ και αιώνες. Ανάμεσα στα άλλα, εμποδίζει την οξείδωση της <κακής> χοληστερίνης (LDL), που αποτελεί σοβαρό παράγοντα κινδύνου για καρδιαγγειακά νοσήματα, και φαίνεται να μειώνει τα επίπεδα της ολικής και της <κακής> χοληστερίνης σε διαβητικούς ασθενείς με υπερλιπιδαιμία. Προστατεύει από εγκεφαλικές βλάβες, ρίχνει την πίεση του αίματος και υπάρχουν ενδείξεις ότι η μακρόχρονη κατανάλωση του βελτιώνει την ερωτική λειτουργία των αντρών με προβλήματα σύσης. Επίσης, θεωρείται ότι συμβάλλει στην πρόληψη του καρκίνου του δέρματος, του μαστού και του προστάτη, αλλά και στην επιβράδυνση της ανάπτυξης τους. Χρησιμοποιείται για τη θεραπεία της χρόνιας διάρροιας, της δυσεντερίας και των αιμορραγιών και για την αντιμετώπιση της οστεοαρθρίτιδας. Τέλος, καθαρίζει και προστατεύει το δέρμα, χρησιμοποιεί στην αντιμετώπιση των εγκαυμάτων και του ιού του έρπητα και μειώνει τις ρυτίδες και τα έλκη.(Φαρατζιάν, κ. Σιώζου 2012 Δημοσιογραφικός Οργανισμός Λαμπράκη. Α.Ε.)

Διατροφική ανάλυση ανά ρόδι (περίπου 280γρ)

Ενέργεια	234kcal
Πρωτεΐνες	4,71γρ
Λιπαρά	3,30γρ
Υδατάνθρακες	52,73γρ
Φυτικές ίνες	11,3γρ
Ασβέστιο	28mg
Σίδηρος	0,85mg
Μαγνήσιο	34mg
Φώσφορο	102mg
Κάλιο	666mg
Νάτριο	8mg
Ψευδάργυρος	0,99mg
Χαλκός	0,446mg
Σελήνιο	1,4mg
Βιταμίνη C	28,8mg
Νιασίνη (B3)	0,826mg
Φυλλικό οξύ	107mcg
Βιταμίνη E	1,69mg
Βιταμίνη K	46,2 mcg

*Πηγή USDA National Nutrient

Το ρόδι είναι πλούσιο σε σάκχαρα, βιταμίνες Α,Β,С, μέταλλα όπως ασβέστιο, φώσφορο, κάλιο, νάτριο, σίδηρο και την αντιοξειδωτική ουσία σελήνιο. Το εκχύλισμα του ροδιού μπορεί να προλάβει τον καρκίνο του προστάτη ή να επιβραδύνει την εξάπλωση του, ενώ η κατανάλωση χυμού ροδιού κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, συμβάλλει στη μείωση του κινδύνου εγκεφαλικών κακώσεων στα βρέφη.

Οι κατακόκκινοι και χυμώδεις σπόροι του είναι στυπικοί, αφροδισιακοί, δροσιστικοί και ανακουφίζουν από τον πυρετό. Τονώνουν και αποτοξινώνουν τον οργανισμό, καθαρίζουν το αίμα, τα νεφρά και την κύστη. Το αφέφημα από τα άνθη της ροδιάς υπό μορφή γαργάρας, θεραπεύει την ουλίτιδα και ανακουφίζει από τον πονόλαιμο, ενώ το αψηφάμε από τη φλούδα του καρπού καταπολεμά τις αμοιβάδες.

Ο δε χυμός του ροδιού, αναμειγμένος με ελαιόλαδο, εξαφανίζει τις κηλίδες από το δέρμα και σβήνει τις ρυτίδες, ενώ το ρόδι χρησιμοποιείται ευρύτατα στη μαγειρική και τη ζαχαροπλαστική. (Πασεγές.2010)

ΟΙ ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΡΟΔΙΑΣ

Τα ρόδια καταναλώνονται κατά προτίμηση νωπά ή σαν αναψυκτικός χυμός ή σαν σιρόπι ροδιού(γρεναδίνη) ή σαν αλκοολούχα ποτά που παράγονται μετά από μεταποίηση. Επίσης τα ρόδια χρησιμοποιούνται στη μαγειρική και τη ζαχαροπλαστική.

Τα ρόδια με το ποσοστό σακχάρων που περιέχουν κατατάσσονται σε δύο μεγάλες ομάδες:

- Τα ρόδια που περιέχουν γλυκούς σπόρους και τα οποία καταναλώνονται σαν επιτραπέζιο καρπού.

- Τα ρόδια που περιέχουν γλυκόξινους σπόρους. Τα ρόδια αυτά χρησιμοποιούνται στη μεταποίηση με σκοπό την παραγωγή χυμών ή γρεναδίνης ή αλκοολούχων ποτών.

Η ροδιά ορισμένων γενοτύπων, χρησιμοποιείται και σαν καλλωπιστικό φυτό. Μερικά μέρη του φυτού της ροδιάς χρησιμοποιούνται στη βυρσοδεψία για την επεξεργασία των δερμάτων λόγω της αυξημένης περιεκτικότητας των σετανίνη. Ο φλοιός του καρπού, είναι και φαρμακευτικός και βαφικός για τη βαφή μάλλινων και μεταξωτών νημάτων. Η πούλπα των καρπών της ροδιάς χρησιμοποιείται στην παραδοσιακή ιατρική πολλών λαών της Μεσογείου.

Τα άνθη της είναι φαρμακευτικά και ο φλοιός της ρίζας χρησιμοποιείται από την παραδοσιακή ιατρική, εναντίον της ταινίας. Οι ισχυρές αντιοξειδωτικές ιδιότητες των καρπών της ροδιάς, τους καθιστούν βασικούς παράγοντες της βιομηχανίας φαρμάκων και της βιομηχανίας παραγωγής καλλυντικών κυρίως για την παραγωγή προϊόντων προστασίας του δέρματος από τον καρκίνο.(Γάτσιος, 2010)

Η ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΡΟΔΙΟΥ

Οι καρποί της ροδιάς, αλλά και οι σπόροι της, ο φλοιός και τα άνθη της χρησιμοποιούνται για τις φαρμακευτικές τους ιδιότητες. Παραδοσιακά η ροδιά χρησιμοποιείται για την αντιμετώπιση των γαστρεντερικών παθήσεων και προσβολών από τα παράσιτα. Τα τελευταία χρόνια η ροδιά είναι το αντικείμενο της επιστημονικής έρευνας, επειδή θεωρείται σαν ένας προστατευτικός παράγοντας έναντι των καρδιαγγειακών νοσημάτων και του καρκίνου.

Το άνθος της ροδιάς χρησιμοποιούνταν εναντίον του δηλητηρίου του σκορπιού, την ακατάσχετη εμμηνόρροια, τις αιμορραγίες, τη δυσεντερία, τη διάρροια και γενικά σαν παυσίπονο.

Ο φλοιός των ροδιών, ήταν κατάλληλος στη βυρσοδεψία. Στο Ιράν τα άνθη της ροδιάς χρησιμοποιούνται ακόμη και σήμερα για την αντιμετώπιση, έχει πολύ ισχυρές αντιοξειδωτικές και αντιφλογωτικές ιδιότητες που οφείλονται στην υψηλή περιεκτικότητα του σε ανθοκύανες, σε ελλαγική τανίνη και σε υδρολυτική τανίνη.

Το ρόδι περιέχει επίσης το παντοθενικό οξύ, το οποίο συμμετέχει στη δομή ενός συνενζύμου, που επιτρέπει στον ανθρώπινο οργανισμό να χρησιμοποιεί ορθολογικά την ενέργεια που προέρχεται από τις τροφές και η οποία απελευθερώνεται κατά τη διαδικασία της πέψης. Το ίδιο αυτό οξύ συμμετέχει στην παραγωγή των νευροδιανομέων και της αιμογλοβίνης.

Το περικάρπιο των καρπών της ροδιάς περιέχει πολυφαινολικές τανίνες χρώματος κίτρινου που χρησιμοποιούνται στη βαφική. Το περικάρπιο των ροδιών χρησιμοποιείται από την παραδοσιακή ιατρική για την αντιμετώπιση διαρροιών, ελκών, στοματίδων κλπ.

Αντιοξειδωτική δράση:

Οι κυριότερες αντιοξειδωτικές ουσίες που υπάρχουν στα ρόδια είναι: τα φλαβονοειδή, οι τανίνες και το ελλαγικό οξύ. Το σύνολο των αντιοξειδωτικών που περιέχει κάθε τρόφιμο, η ικανότητα αφομοίωσης τους και η δυνατότητα χρησιμοποίησής τους από τον ανθρώπινο οργανισμό, προσδίδουν στο συγκεκριμένο τρόφιμο μία αντιοξειδωτική ισχύ, που μετράται με βάση το δείκτη ORAC. Σύμφωνα με τους ειδικούς συνιστάται οι ημερήσιες τροφές που καταναλώνει ένα ενήλικο άτομο, να περιέχουν τουλάχιστον 3000 μονάδες ORAC. Τα 100g καρπών ροδιού περιέχουν 3200 μονάδες ORAC.

Προστατευτική δράση έναντι των καρδιαγγειακών ασθενειών:

Η τακτική κατανάλωση χυμού ροδιού, μπορεί να βοηθήσει στην πρόληψη της δημιουργίας αθηροματικών πλακών στις αρτηρίες και της εμφάνισης υψηλής αρτηριακής πίεσης. Ένα ποτήρι χυμού ροδιού, ισοδυναμεί με δύο ποτήρια

κόκκινο κρασί, δέκα φλιτζάνια πράσινο τσάι, έξι φλιτζάνια κακάο ή τέσσερα ποτήρια χυμό μύρτιλλου, όσον αφορά την περιεκτικότητα του σε αντιοξειδωτικά.

Ο χυμός του ροδιού βοηθά τον οργανισμό στη διατήρηση σε κανονικά επίπεδα αρτηριακής πίεσης.

Αφροδισιακή δράση:

Από την Βόρειο Αφρική μέχρι τις Ινδίες, θεωρείται ότι ο χυμός του ροδιού βελτιώνει τη γονιμότητα των ανθρώπων, έχει δε και αφροδισιακή δράση.

Τα τελευταία χρόνια, μελέτες που έγιναν, έδειξαν ότι η κατανάλωση χυμού ροδιού για αρκετό χρονικό διάστημα, δημιούργησε αυξημένη κυκλοφορία του αίματος στα γενετικά μόρια των ζώων, με αποτελέσματα την αύξηση της στυτικής ικανότητας τους. Η ερμηνεία του γεγονότος αυτού είναι ότι αυξάνεται η περιεκτικότητα του μονοξειδίου του αζώτου στο αίμα, όπως συμβαίνει και σε εκείνους που παίρνουν φάρμακα του τύπου Viagra. Το γεγονός αυτό έδωσε τη δυνατότητα να θεωρείται από πολλούς ερευνητές το ρόδι, σαν <φυτικό Viagra>.

Σύμφωνα με μία μελέτη: Ένα ποτήρι την ημέρα χυμού ροδιού, προστατεύει τους άντρες από τον καρκίνο του προστάτη. Επίσης μειώνονται τα φαινόμενα που παρουσιάζουν οι γυναίκες κατά την εμμηνόπαυση όπως είναι οι εξάψεις, λόγω της ύπαρξης των φυτοοισταγόνων που υπάρχουν στα σπέρματα των ροδιών. Η ροδιά είναι ένα από τα λίγα φυτά που περιέχουν οιστρογόνα.

Αντικαρκινική δράση:

Η πλούσια περιεκτικότητα του χυμού της ροδιάς σε πολυφαινόλες, κυρίως σε κηκιδικό οξύ, δίνει τη δυνατότητα σε πολλούς ερευνητές να θεωρούν ότι το ρόδι, έχει πολλές αντικαρκινικές δράσεις (αντιμεταστατική, προληπτική, εναντίον της αγγειογένεσης, κλπ).

Έχει αποδειχθεί ότι τέσσερις χημικές ουσίες που περιέχονται στο χυμό του ροδιού, το ελλαγικό οξύ, το καφεϊκό οξύ, η λουτεολίνη και το πουνισικό οξύ, παρουσιάζουν ανασταλτικές ιδιότητες όσον αφορά την ανάπτυξη των καρκινικών κυττάρων in vitro, ιδίως του καρκίνου του προστάτη (PC-3). Επίσης έχουν παρουσιασθεί πολύ θετικά αποτελέσματα σε μελέτες που έγιναν για την αντιμετώπιση των καρκινικών κυττάρων του παχέος εντέρου.

Σε ποντίκια η εφαρμογή χυμού ροδιάς, πλούσιου σε ανθοκύανες, ελλαγικές και υδρολυόμενες τανίνες, απευθείας επάνω στο δέρμα έδειξε σημαντικά μείωση των καρκινωμάτων του δέρματος.

Ο καρκίνος του προστάτη είναι ο πιο συχνός καρκίνος στον άντρα αλλά είναι ένας καρκίνος που παρουσιάζεται με την αυξημένη ηλικία και έχει συνήθως αργή εξέλιξη. Η κατανάλωση χυμού ροδιού, παίζει ένα σημαντικό ρόλο στην επιβράδυνση της εξέλιξης του καρκίνου του προστάτη.

Νεύρο-προστατευτική δράση και δράση εναντίον της ασθένειας του Alzheimer:

Σε πρόσφατες ερευνητικές εργασίες αποδείχθηκε ότι η κατανάλωση τροφών πλούσιων σε πολυφαινόλες, όπως είναι τα ρόδια, είχε μία νευροπροστατευτική δράση σε περιπτώσεις ασθενειών, όπως της ισχαιμίας και της ασθένειας του Alzheimer. Οι αντιοξειδωτικές ιδιότητες των πολυφαινολών της ροδιάς επιδρούν επίσης θετικά στην επιβράδυνση της εγκεφαλικής γήρανσης.

Επουλωτική δράση πληγών του δέρματος:

Ένα σκεύασμα που παράγεται με βάση το έγχυμα του φλοιού της ροδιάς, συγκεκριμένο με ένα επουλωτικό αντιβακτηριδιακό για τοπική χρήση σκεύασμα του εμπορίου, έδωσε καλύτερα αποτελέσματα, επειδή επέτρεψε την πολύ καλύτερη και γρηγορότερη επούλωση των πληγών στο δέρμα ποντικών.

Δράση εναντίον του έλκους του στομάχου:

Το έγχυμα των φλοιών της ροδιάς έχει μία δράση εναντίον του έλκους του στομάχου που προκαλείται από τη λήψη ασπιρίνης και της αιθανόλης, χάρη στις αντιοξειδωτικές του ιδιότητες.

Δράση εναντίον της αρθρίτιδας:

Ο χυμός των καρπών της ροδιάς δρα επίσης των ενζύμων που συμβάλλουν στην εκδήλωση της αρθρίτιδας, επιβραδύνοντας την καταστροφή των χόνδρων που βρίσκονται στις αρθρώσεις των οστών.

Οι μελέτες που έγιναν σε πειραματόζωα έδειξαν ότι σε περιπτώσεις αρθρίτιδας ο χυμός του ροδιού είχε ευνοϊκά αποτελέσματα στην ανακούφιση από τους πόνους και στη σοβαρότητα της αρθρίτιδας.

Αντιμικροβιακή δράση:

Τα τελευταία χρόνια, εργασίες που διενεργήθηκαν σε ειδικά ερευνητικά κέντρα, έδειξαν ότι ο χυμός της ροδιάς έχει αντιμικροβιακή δράση.

Φάρμακο κατά της δυσεντερίας, της ταινίας, της διάρροιας:

Το πυκνό αφέψημα των φλοιών και της ρίζας του ροδιού χρησιμοποιούνται παλαιότερα για την αντιμετώπιση της ταινίας, της δυσεντερίας και της διάρροιας. Επίσης το αφέψημα της ταινίας, της δυσεντερίας και της διάρροιας. Επίσης το αφέψημα των ανθέων της ροδιάς χρησιμοποιούνταν από την παραδοσιακή φαρμακολογία για την αντιμετώπιση της ουλίτιδας και της αμυγδαλίτιδας.

Αντιγηραντική δράση:

Χρησιμοποιούνται οι καρποί της ροδιάς για την παρασκευή κρεμών αντιγήρανσης του δέρματος λόγω της μεγάλης περιεκτικότητας τους σε ω-3 και ω-6.(Γάτσιος, 2010)

Η ΘΡΕΠΤΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΡΟΔΙΟΥ

Ο νωπός καρπός της ροδιάς αποτελείται περίπου από 70% του βάρους του από νερό, ενώ το 13%-30% αποτελείται από σάκχαρα, κιτρικό οξύ και μηλικό οξύ, ενώ περιέχει σε μεγάλες ποσότητες βιταμίνη C. Το ρόδι κατά μέσο όρο 14g σάκχαρα στα 100g σπόρων, δηλαδή έχει τόσα σάκχαρα όσα περίπου και το κεράσι.

Ο χυμός περιέχει μεγάλες ποσότητες υδρολυτικών τανινών κυρίως ελλαγοτανίνες (γαλλικό οξύ και ελλαγικό οξύ), ανθοκυάνες (κυανιδίνη, δελφιδίνη, πελαργονιδίνη) όπως και φαινολικά οξέα (καφεϊκό οξύ, χλωρογενικό οξύ).

Η εμπειρία που υπάρχει μέχρι σήμερα από την κατανάλωση του χυμού της ροδιάς έδειξε ότι, μπορεί κανείς να καταναλώνει ένα λίτρο χυμού ροδιού ημερησίως χωρίς παρενέργειες. Στην πράξη είναι αρκετές 250-300ml χυμού ροδιού, για ημερήσια κατανάλωση σε δύο δόσεις.

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΡΟΔΙΟΥ ΣΑΝ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΟ

Η ροδιά χρησιμοποιείται επίσης, πέραν από την παραδοσιακή ιατρική των Ινδών και σαν ένα από τα βασικά συστατικά των παραδοσιακών καλλυντικών της χώρας αυτής. Εκείνο που χρησιμοποιείται κυρίως στην παραγωγή καλλυντικών είναι το έλαιο των σπερμάτων.

Σήμερα τα διάφορα είδη καλλυντικών που παρασκευάζονται από τα ρόδια ή με τη συμμετοχή των ουσιών που περιέχονται στα διάφορα τμήματα της ροδιάς είναι: κρέμες, μακιγιάζ, έλαια για την περιποίηση του σώματος, του δέρματος και των μαλλιών, κραγιόν, κρέμες ντεμακιγιάζ κλπ.

Το έλαιο της ροδιάς, επιταχύνει την ανανέωση της επιδερμίδας και με την καταπολέμηση των ελεύθερων ριζών, δίνει στο δέρμα ελαστικότητα και ανθεκτικότητα, μειώνοντας επίσης τις ρυτίδες. (Γάτσιος, 2010).

ΟΙ ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΡΟΔΙΑΣ

Με βάση την παραγωγή της ροδιάς σήμερα παράγονται 475 διαφορετικά προϊόντα (τρόφιμα, ποτά, φαρμακευτικά προϊόντα, καλλυντικά, κλπ). Μπορεί να βρει κανείς στην αμερικανική αγορά σήμερα, ποικίλα προϊόντα όπως: χυμούς ροδιών, μίγματα χυμών, ένα νέο είδος σαλαμιού από κοτόπουλο και ρόδια. Επίσης κυκλοφορεί ένα νέο είδος μαρτίνι με βάση το χυμό της ροδιάς.

Πέραν των φρέσκων καρπών που μπορεί να βρει κανείς στην αγορά, βρίσκει επίσης, χυμούς ή το συμπύκνωμα του χυμού αλλά και πολλά άλλα προϊόντα, όπως είναι γαλακτούχα ποτά, αναψυκτικά, αλκοολούχα ποτά, επιδόρπια, ένα γνωστό σιρόπι (γρεναδίνη). Επίσης βρίσκονται στο εμπόριο αποξηραμένοι σπόροι ροδιού (ολόκληροι ή σε σκόνη) οι οποίοι χρησιμοποιούνται πολύ στην κουζίνα των Ινδών. Τέλος υπάρχουν και διάφορα άλλα προϊόντα, όπως ξύδι από ρόδι, σάλτσες ροδιού κλπ.

Η ροδιά όμως πέραν της μεγάλης φήμης που απέκτησε σαν υπέροχο συστατικό της διατροφής, κίνησε και το ενδιαφέρον της επιστημονικής κοινότητας, λόγω των σπουδαίων φαρμακευτικών ιδιοτήτων που έχουν τα ρόδια στην πρόληψη πολλών ασθενειών.

Η ελληνική αγορά είναι ελλειμματική όσον αφορά τα ρόδια και για το λόγο αυτό κάθε χρόνο γίνονται εισαγωγές. Οι κυριότερες χώρες από τις οποίες γίνονται οι εισαγωγές είναι η Τουρκία, το Ιράν, η Ινδία, η Αίγυπτος, το Ισραήλ. Οι εισαγόμενες ποσότητες ροδιών αφορούν κυρίως ρόδια ξινών και γλυκόξινων ποικιλιών και οι οποίες κυρίως, χρησιμοποιούνται στην παραγωγή χυμών. Πέραν όμως των ροδιών, στη χώρα μας εισάγονται και πολλά άλλα προϊόντα διατροφής, όπως είναι χυμοί, ποτά, αναψυκτικά, γιαούρτια, παγωτά, μαρμελάδες κλπ αλλά και καλλυντικά και συμπληρώματα διατροφής που περιέχουν συστατικά των ροδιών.

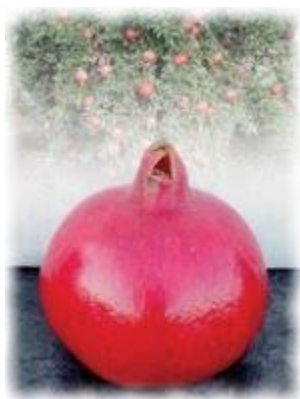
Η ροδιά ορισμένων γενοτύπων, χρησιμοποιείται και σαν καλλωπιστικό φυτό.

2.2 ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΞΕΝΕΣ ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ ΡΟΔΙΟΥ

Παρακάτω παρουσιάζονται μερικές από τις ποικιλίες που καλλιεργούνται παγκοσμίως όπως και οι κύριες ντόπιες ποικιλίες της χώρας μας.

Ξένες ποικιλίες ροδιάς

Angel Red:

Καρπός έντονου κόκκινου χρώματος με μαλακούς σπόρους και σχεδόν ένα μήνα πιο πρώιμη από τη ποικιλία Wonderful. Παράγει μεγάλες ποσότητες χυμού. Ωριμάζει αργά τον Αύγουστο με νωρίς τον Σεπτέμβριο. Είναι αυτογόνιμη.(Agro help, 2010)

Η ποικιλία Angel Red είναι μία πρόσφατη ποικιλία. Έχει αρχίσει να γίνεται δημοφιλής τα τελευταία χρόνια. Τα ρόδια που παράγει ωριμάζουν τέλη Αυγούστου με αρχές Σεπτεμβρίου, νωρίτερα δηλαδή από τις υπόλοιπες ποικιλίες. Η ποικιλία Angel Red παράγει τα περισσότερα ρόδια από τις άλλες ποικιλίες. Ο καρπός έχει ένα φωτεινό κόκκινο χρώμα και είναι πολύ ζουμερός. Μάλιστα τα ρόδια αυτής της ποικιλίας προτιμούνται για την παραγωγή χυμού ροδιού. Ένα ακόμη πλεονέκτημα που έχει είναι ότι τα σπόρια είναι συνήθως μαλακά, έχουν γλυκιά γεύση και μπορούν να καταναλωθούν. (Κτήμα Χατζηαποστόλου, 2012)

Balegal

Παράγει μεγάλους, στρογγυλούς καρπούς, 7,5cm σε διάμετρο, με πάρα πολύ γλυκιά γεύση. Οι καρποί είναι λίγο μεγαλύτεροι από αυτούς της ποικιλίας Fleshman. Η επιδερμίδα είναι ελαφρώς πιο σκουρόχρωμη από αυτής της ποικιλίας Fleshman.(Agro Help,2010)

Cloud

Καρπός μέσου μεγέθους πράσινο- κόκκινου χρώματος. Παράγει γλυκό χυμό, λευκού χρώματος.

Crab

Πολύ παραγωγική ποικιλία με καρπούς μεγάλου μεγέθους, οι οποίοι είναι ξινοί αλλά πλούσιοι σε γεύση.

Early Wonderful

Καρποί μεγάλοι, με λεπτή βαθιά επιδερμίδα, με πάρα πολύ ωραία γεύση. Ωριμάζει περίπου δύο εβδομάδες νωρίτερα από την Wonderful. Θάμνος μεσαίου μεγέθους που παράγει μεγάλα πορτοκαλί προς κόκκινα άνθη, με όψιμη άνθιση αλλά είναι πολύ παραγωγική ποικιλία.

Fleshman

Μεγάλοι στρογγυλοί καρποί με διάμετρο 7,5cm, οι οποίοι είναι ρόδινοι εσωτερικά και εξωτερικά. Οι καρποί της είναι καλής ποιότητας με μαλακούς σπόρους και με γλυκιά γεύση.

Francis

Παραγωγική ποικιλία με μεγάλους καρπούς και με γλυκιά γεύση. Οι καρποί της είναι ανθεκτικοί στο σκάσιμο.

Granada

Πρωτοεμφανίστηκε το 1966. Πρόκειται για μια μετάλλαξη της Wonderful. Ο καρπός της μοιάζει με αυτόν την Wonderful, αλλά είναι πιο σκούρου κόκκινου χρώματος και λιγότερο ξινός. Είναι πρωιμότερη κατά ένα μήνα από την wonderful . Η μορφολογία του θάμνου είναι ακριβώς ίδια με αυτού της ποικιλίας Wonderful.

Η ποικιλία Granada, παράγει τα πιο γλυκά και ζουμερά ρόδια από όλες τις ποικιλίες. Η σάρκα τους έχει ροζ χρώμα. Το ύψος του δέντρου φτάνει τα 4 μέτρα.

Green Globe

Μεγάλοι αρωματισμένοι καρποί με γλυκιά γεύση και με πράσινη επιδερμίδα. Παράγει καρπούς τέλειας ποιότητας.

Home

Ο καρπός είναι κίτρινο- κόκκινος σε χρώμα, ο οποίος παράγει γλυκό χυμό ρόδιου χρώματος με πλούσια γεύση, ο οποίος είναι ελαφρώς πικρός.

King

Καρπός του είναι μεσαίου προς μεγάλου μεγέθους, ο οποίος είναι λίγο μικρότερος από τις ποικιλίες Balegal και Fleishman. Η επιδερμίδα του είναι

σκούρο ρόδινο προς κόκκινο χρώμα. Οι καρποί είναι πολύ γλυκοί σε γεύση όμως έχουν τάση για σκάσιμο.

Phoenicia

Μεγάλοι καρποί με διάμετρο 10-12cm διάστικτου κόκκινου- πράσινου χρώματος με γλυκιά γεύση με σχετικά σκληρούς σπόρους.

Sweet

Οι καρποί είναι πιο ανοιχτόχρωμοι από αυτούς της Wonderful, και παραμένουν πρασινωποί και κοκκινίζουν ελαφρώς όταν ωριμάσουν. Ο χυμός είναι ρόδινου χρώματος, με γλυκιά γεύση, περισσότερη από οποιαδήποτε άλλη ποικιλία. Παραγωγική ποικιλία που μπαίνει νωρίς στην παραγωγική φάση.

Η ποικιλία Sweet παράγει τα πιο γλυκά και ζουμερά ρόδια από όλες τις ποικιλίες. Η σάρκα τους έχει χρώμα ροζ. Το ύψος του δέντρου φτάνει τα 4 μέτρα. (Κτήμα Χατζηαποστόλου 2012).

Utah Sweet

Πολύ γλυκοί καρποί καλής ποιότητας. Ρόδινη επιδερμίδα και σπόροι. Οι σπόροι είναι πιο μαλακοί από αυτούς της Wonderful αλλά και από άλλες ποικιλίες. Παράγει όμορφα ρόδινο- πορτοκαλί άνθη.

Wonderful

Καλλιεργήθηκε για πρώτη φορά στην Καλιφόρνια το 1896. Καρποί μεγάλου μεγέθους πορφυρού χρώματος. Η επιδερμίδα είναι σκληρή, μέσου πάχους. Οι σπόροι είναι βυσσινή χρώματος, χυμώδης με ωραία γεύση. Οι σπόροι είναι μαλακοί. Οι καρποί είναι προτιμότερο να χρησιμοποιούνται για χυμό. Πρόκειται για εύρωστα, παραγωγικά φυτά.

Η ποικιλία Wonderful είναι η πιο διαδεδομένη. Παρέχει πολύ μεγάλα ρόδια που έχουν κόκκινη φλούδα και ζουμερό περιεχόμενο. Φτάνει σε ύψος τα 6 μέτρα. Τα ρόδια της ποικιλίας Wonderful ωριμάζουν στα τέλη Σεπτεμβρίου.

Η ποικιλία Wonderful αποτελεί την πιο διαδεδομένη και εμπορική ποικιλία ροδιάς. Ο καρπός είναι μεγάλου μεγέθους, με βαθύ μελανό- κόκκινο χρώμα και συγκομίζεται το φθινόπωρο (Οκτώβριο- Νοέμβριο). Ο φλοιός είναι χοντρός και σκληρός. Η σάρκα των σπόρων έχει χρώμα βαθύ κόκκινο, χυμώδη και ευχάριστη γεύση και οι σπόροι του είναι μέτριας σκληρότητας. Τα δέντρα φυτεύονται σε αποστάσεις 5μ. μεταξύ των γραμμών και 4μ. επί των γραμμών και μορφοποιούνται σε κυπελλοειδές σχήμα.(ΠΑΣΕΓΕΣ.2010)

Οι Ελληνικές ντόπιες ποικιλίες ροδιάς χωρίζονται βασικά σε τρεις κατηγορίες:

1. Τις Ξυνοροδιές
2. Τις Γλυκές ροδιές
3. Και τις Καλλωπιστικές ροδιές

Πίνακας 1.1

Ελληνικές ποικιλίες ροδιάς

Ποικιλίες	Περιγραφή
1. ΞΥΝΟΡΟΔΙΕΣ	
ΛΕΙΦΑΝΙΑ	Καρπός μεγάλου μεγέθους, ως ένα κιλό το ένα με λεπτή, ερυθρορόδινη επιδερμίδα, με σπόρους μέτριου μεγέθους. Οι καρποί δεν διατηρούνται πολύ μετά την συγκομιδή.
ΤΣΙΠΟΡΟΔΙΑ	Καρποί μέτριοι έως μεγάλοι, με οδοντωτό κάλυκα. Η επιδερμίδα είναι λεπτή, με βαθύ ερυθροπόρφυρο χρώμα. Ανοιχτόχρωμοι σπόροι που γίνονται λίγο γλυκοί όταν προχωρήσει η

	ωρίμανση.
ΧΟΝΤΡΟΡΟΔΙΑ	Καρποί μεγάλου μεγέθους με χοντρή ερυθρωπή φλούδα. Οι σπόροι έχουν γλυκόξινη γεύση.
ΚΡΑΣΟΡΟΔΙΑ	Καρπός μέτριος προς μικρός σε μέγεθος με λεπτή επιδερμίδα πολύ κόκκινη. Οι σπόροι είναι κόκκινοι. Οι καρποί δεν διατηρούνται πολύ μετά την συγκομιδή. Δεν είναι ανθεκτικοί στο σκάσιμο.
ΓΟΥΝΕΣ	Καρπός μικρός μέτριος με χοντρή, μαλακιά επιδερμίδα με βυσσινή χρώμα από την μία πλευρά (προς τον ήλιο). Οι σπόροι έχουν βαθύ κόκκινο χρώμα. Οι καρποί δεν διατηρούνται πολύ μετά την συγκομιδή.
ΞΥΝΟΡΟΔΙΑ	Καρπός μικρού μεγέθους με χοντρή κόκκινη επιδερμίδα. Οι σπόροι έχουν έντονη ξινή γεύση. Ο καρπός μπορεί να διατηρηθεί για αρκετό χρόνο μετά την συγκομιδή.

2. ΓΛΥΚΟΡΟΔΙΕΣ	
ΠΟΛΙΤΙΚΗ	Ο καρπός του είναι μέτριου μεγέθους με βάρος που κυμαίνεται μεταξύ 500-600g. Η επιδερμίδα του είναι λεπτή, πρασινωπή ή ελαφρώς κίτρινη. Οι

	σπόροι είναι κόκκινοι, σαρκώδεις με ιδιαίτερη γλυκιά γεύση. Πρόκειται για ποικιλία με ποιοτικούς καρπούς αλλά οι καρποί της δεν διατηρούνται πολύ.
ΚΑΡΑΒΕΛΟΣ	Ο καρπός του είναι μεγάλου μεγέθους με βάρος που κυμαίνεται με 600-900g. Η επιδερμίδα του είναι πρασινωπή προς ρόδινη, οι σπόροι του είναι μεγάλοι, σαρκώδης, με ανοιχτό πορφυρό χρώμα, με γλυκιά γεύση. Οι καρποί της διατηρούνται πολύ μετά την συγκομιδή τους.

3. ΚΑΛΛΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΡΟΔΙΕΣ	Στην χώρα μας υπάρχουν διάφορα είδη καλλωπιστικών ροδιών ανάμεσα τους η ροδιά καλλωπιστική (<i>Punica granatum</i> var. <i>Nana</i>) και η Υψίκορμη καλλωπιστική ροδιά (<i>Punica granatum</i> var. <i>pleniflora</i>).
------------------------------------	---

(Agro Help.2010)

Πίνακας 1.2

Βασικά χαρακτηριστικά καρπών ποικιλιών ροδιάς

Ποικιλία	Acco	Αφρά τα ή Ερμι όνη	Hicaz nar	Wonde rful
Χαρακτηριστικό				
Μέγεθος καρπού (kg)	391	335	432	490
Οξύτητα (%)	0.5%	0,5%	2%	2%
Σκληρότητα σπέρματος (kg)	2,42	2,92	4,27	4,26
Χυμός (% επί του συνολικού βάρους)	38	42	37	43
Αντιοξει δωτική ικανότητα – Dpph (mg/L ισοδύναμα AA)	2045	1145	2909	2958

(Agro Help.2010)

2.3 ΟΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΕΣ ΦΡΟΝΤΙΔΕΣ ΤΗΣ ΡΟΔΙΑΣ

Η ροδιά είναι ένα φυτό που φύτεται στην χώρα μας από την αρχαιότητα ενώ τα τελευταία χρόνια άρχισε να καλλιεργείται συστηματικά.

Η ροδιά προέρχεται από την νοτιοδυτική Ασία και μεταφέρθηκε κατά την αρχαιότητα στο μεσογειακό κλίμα. Η ροδιά είναι ένα είδος που προσαρμόζεται πολύ καλά στο μεσογειακό κλίμα. Μπορεί να αξιοποιήσει περιθωριακά και υποβαθμισμένα εδάφη αλλά και να χρησιμοποιηθεί για την άρδευση της υφάλμυρα νερά.

Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΤΗΣ ΡΟΔΙΑΣ

Μέχρι τα τελευταία χρόνια η ροδιά ήταν σχεδόν στο περιθώριο του ενδιαφέροντος των καταναλωτών αλλά και των παραγωγών στις διάφορες χώρες του κόσμου. Το 2004 όμως στις ΗΠΑ, έγινε η μεγάλη στροφή στην προτίμηση του καταναλωτικού κοινού. Η αλλαγή αυτή ξεκίνησε με μία μεγάλη ενημερωτική καμπάνια, που είχε σαν στόχο την ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού, για τις φαρμακευτικές ιδιότητες του χυμού της ροδιάς. Το έτος, αυτό ονομάστηκε ,<έτος του χυμού της ροδιάς>. Η μεγάλη αυτή δημοσιότητα, έστρεψε το κοινό προς την κατεύθυνση της κατανάλωσης προϊόντων της ροδιάς, με αποτέλεσμα να γίνεται λόγος σήμερα στις ΗΠΑ για αδυναμία κάλυψης της ζήτησης.

Η ροδιά (*Punica granatum*) ανήκει στην οικογένεια των *Punicaceae* και στο γένος *Punica*. Τα άνθη της ροδιάς ανάλογα με το μήκος του στύλου που αναπτύσσουν, διακρίνονται σε δύο κατηγορίες: τα μακρόστυλα (γόνιμα) και τα βραχύστυλα (άγονα).

Το χρώμα τους ποικίλει, από το βαθύ ερυθρό, μέχρι μερικές φορές το κίτρινο ή το λευκό. Ο αριθμός των άγονων ανθέων υπερέρχει κατά πολύ από τα γόνιμα. Ο καρπός της ροδιάς είναι ράγα, η οποία συνήθως έχει το μέγεθος

πορτοκαλιού ή είναι ακόμη πιο ογκώδης. Το μέσο βάρος των καρπών είναι 200-400 gr.

Ο καρπός της ροδιάς

Κάθε καρπός μπορεί να φέρει 660-670 σπέρματα κατά μέσο όρο, ενώ υπάρχουν καρποί που φθάνουν μέχρι τα 800 σπέρματα και βάρος καρπού μέχρι ένα κιλό. Οι καρποί που παράγονται από τα πρώιμα άνθη παρουσιάζουν μεγαλύτερο μέγεθος κατά την ωρίμανση. Η ροδιά μπορεί να μπει σε καρποφορία από το 3^ο ή 4^ο έτος μετά την εγκατάσταση της, ενώ σε πλήρη παραγωγή φθάνει μετά το 7^ο -8^ο έτος. Κατά την πλήρη παραγωγή της αποδίδει 2,5 -3 τόνους / στρέμμα εμπορεύσιμο ρόδι και σε μερικές περιπτώσεις μεγαλύτερη. Η ωρίμανση των καρπών της ροδιάς γίνεται την περίοδο Σεπτεμβρίου, Οκτωβρίου ανάλογα με την ποικιλία.

Η επιλογή της τοποθεσίας εγκατάστασης της φυτείας

Το κλίμα που ταιριάζει περισσότερο στην καλλιέργεια της ροδιάς, είναι το υποτροπικό. Η ροδιά ευδοκιμεί σε περιοχές που χαρακτηρίζονται από μακρύ, θερμό και ξηρό καλοκαίρι.

Η ροδιά μπορεί να επιτύχει πολύ καλές παραγωγές εφόσον στις περιοχές αυτές η θερμοκρασία κατά τη διάρκεια του έτους δεν πέφτει κάτω από τους -12^ο C. Η ροδιά παρουσιάζει μεγαλύτερη αντοχή στο ψύχος από εκείνο της ελιάς και των εσπεριδοειδών, ιδιαίτερα κατά την περίοδο του λήθαργου των οφθαλμών. Πρέπει κανείς να αποφεύγει περιοχές που επικρατούν παγετοί ανοίξεως.

Η ροδιά δεν έχει ιδιαίτερες απαιτήσεις όσον αφορά τις ιδιότητες και τον τύπο του εδάφους. Εν τούτοις δίνει τα καλύτερα αποτελέσματα σε εδάφη που είναι: βαθιά, στραγγισμένα, μέσης συστάσεως τα οποία έχουν ικανοποιητική περιεκτικότητα σε οργανική ουσία και pH 5,5-7,0.

Η ροδιά είναι ένα φυτό παρουσιάζει μία σχετική αντοχή στην ξηρασία, η παραγωγή της όμως μπορεί να επηρεαστεί αρνητικά από την έλλειψη του αρδευτικού νερού. Δεν πρέπει να καλλιεργηθεί η ροδιά σαν ξερική καλλιέργεια. Η ροδιά είναι ένα φυτό που αντέχει στην αυξημένη αλατότητα του νερού αρδεύσεως.

Η Εγκατάσταση της φυτείας

Πριν από τη χάραξη των γραμμών φύτευσης και τη διάνοιξη των οπών φύτευσης των δενδρυλλίων, πρέπει να γίνεται κατεργασία του εδάφους σε βάθος. Πρέπει να γίνεται χρήση <χωνεμένης> κόπρου, σαν βελτιωτικό του εδάφους, πριν από τη φύτευση των δενδρυλλίων της ροδιάς. Η καλύτερη εποχή για το φύτεμα των δενδρυλλίων είναι στα τέλη του χειμώνα με τις αρχές ανοίξεως. Η φύτευση γίνεται με δενδρύλλια ηλικίας δύο ετών. Συνήθως φυτεύονται 50-100 δέντρα/στρ σε αποστάσεις μεταξύ των γραμμών τέτοιες, ώστε να διευκολύνονται οι διάφορες εργασίες συντηρήσεως της φυτείας.

Πολύ καλή τεχνική κατά την εγκατάσταση των δενδρυλλίων, είναι η εδαφοκάλυψη που γίνεται με τη χρησιμοποίηση λωρίδων διαφανούς ή μαύρου πλαστικού κατά μήκος των γραμμών φυτεύσεως πλάτους 1-1,5m.(Γάτσιος, 2010)

Φύτεμα

Γίνεται σε γραμμές, τοποθετώντας φυτό από φυτό ανά 2μ. και γραμμή από γραμμή ανά 6μ. ή φυτό από φυτό στα 2,5μ. και γραμμή από γραμμή στα 5μ. έως 5,5μ.

Σε κάθε γραμμή φύτευσης θα πρέπει να υπάρχουν ένα ή δύο σταλακτηφόροι σωλήνες, γιατί με αυτόν τον τρόπο γίνεται σωστή άρδευση, λίπανση και έτσι γίνεται καλύτερη ανάπτυξη του ριζικού συστήματος αλλά και του δέντρου. Η σωστή, τακτική, με λίγο σχετικά νερό, άρδευση είναι από τους κυριότερους παράγοντες για καρπούς υψηλής ποιότητας. Ανάλογα με την ποικιλία

χρειάζεται ή δεν χρειάζεται σύστημα στήριξης με υποστυλώματα (πασσάλους), που όμως εάν χρειάζεται τότε θα είναι μόνιμο.

Οι εργασίες συντήρησης της φυτείας

Η λίπανση

Τα βασικά στοιχεία της λιπάνσεως της ροδιάς είναι: Το άζωτο, ο φώσφορος και το κάλιο. Πέραν όμως από τα στοιχεία αυτή έχει ανάγκη και από μαγνήσιο, σίδηρο, μαγγάνιο, ασβέστιο, ψευδάργυρο, θείο χαλκό κλπ. Η λίπανση πρέπει να γίνει σε συνάρτηση με την χημική ανάλυση του εδάφους.

Οργανική λίπανση πρέπει να γίνεται με 2 τόνους κοπριάς ή με χλωρή λίπανση η οποία πρέπει να γίνεται κάθε 2-3 χρόνια.

Η άρδευση

Μεγαλύτερη μέριμνα σε σχέση με τις άλλες δενδρώδεις καλλιέργειες πρέπει να λαμβάνεται για το πότε πρέπει να αρδεύεται η ροδιά. Αν υπάρξει άρδευση, μετά από περίοδο ξηρασίας, οι καρποί σχίζονται. Το ίδιο φαινόμενο παρατηρείται και σε ροδιές που αναπτύσσονται χωρίς άρδευση, όταν πέσουν βροχές μετά από μία μακρά περίοδο ανομβρίας.

Οι κρίσιμες περίοδοι της ροδιάς στην έλλειψη του νερού είναι κυρίως κατά τη γονιμοποίηση των ανθέων και το δέσιμο των καρπών της και λίγο πριν από την ωρίμανση τους επειδή τότε έχει αυξημένες ανάγκες σε νερό.

Το κλάδεμα:

Στην ροδιά όπως και στα άλλα καρποφόρα δένδρα εφαρμόζονται δύο είδη κλαδέματος.

Το κλάδεμα σχηματισμού

Πριν γίνει το κλάδεμα αυτό, πρέπει ο παραγωγός να αποφασίσει τι σχήμα θα δώσει στα φυτά του, δηλαδή θα τα αναπτύξει σαν δέντρα ή σαν θάμνους. Η

είσοδος του φωτός παίζει ένα καθοριστικό λόγο στην παραγωγή των καρπών της ροδιάς. Με τη κατάλληλη μέθοδο κλαδέματος επιδιώκεται και επιτυγχάνεται η μείωση της σκίασης των δέντρων.

Το κλάδεμα καρποφορίας

Το κλάδεμα καρποφορίας είναι το κλάδεμα που πρέπει να γίνεται κάθε χρόνο την εποχή του λήθαργου των οφθαλμών. Γίνεται για να υπάρχει η εξισορρόπηση μεταξύ της βλαστήσεως και της καρποφορίας, ώστε οι ροδιές όχι μόνο να παράγουν ικανοποιητικές ποσότητες ροδιών αλλά και η ποιότητα τους να είναι πολύ καλή.

Το κλάδεμα καρποφορίας αποσκοπεί στον καλό φωτισμό, στον αερισμό, αλλά και στην ανανέωση των οργάνων καρποφορίας.

Καταπολέμηση ζιζανίων

Τα μέτρα που εφαρμόζονται με στόχο τον έλεγχο των ζιζανίων είναι τα εξής:

- Η χρησιμοποίηση της κατάλληλης εδαφοκάλυψης
- Με μηχανικά μέσα
- Με τη χρησιμοποίηση ζιζανιοκτόνων (Γάτσιος, 2010)

Ο πολλαπλασιασμός της ροδιάς

Η ροδιά είναι ένα είδος που μπορεί να πολλαπλασιαστεί εγγενώς και αγενώς. Ο εγγενής πολλαπλασιασμός γίνεται με τους σπόρους του ροδιού, τα δε σπορόφυτα θα πρέπει απαραίτητως στη συνέχεια να εμβολιάζονται με την κατάλληλη ποικιλία εφαρμόζοντας το κατάλληλο είδος εμβολιασμού, επειδή τα παραγόμενα σπορόφυτα δεν έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά με τα μητρικά τους φυτά.

Ο αγενής πολλαπλασιασμός γίνεται με ξυλώδη ή φυλλώδη μοσχεύματα αλλά και με παραφυάδες. Η συνηθέστερη όμως μέθοδος πολλαπλασιασμού της ροδιάς είναι ο αγενής πολλαπλασιασμός με ξυλώδη ή φυλλώδη μοσχεύματα. Με τις μεθόδους του αγενούς πολλαπλασιασμού τα παραγόμενα φυτά έχουν

τα ίδια χαρακτηριστικά με τα φυτά από τα οποία προήλθαν και δεν έχουν ανάγκη να εμβολιαστούν. (Γάτσιος, 2010)

ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΕΧΘΡΟΙ ΚΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΤΗΣ ΡΟΔΙΑΣ

Εχθροί της ροδιάς

Η καλλιέργεια της ροδιάς, δεν εμφανίζει φυτοπαθολογικά προβλήματα, από εχθρούς και ασθένειες. Οι κυριότεροι εχθροί της είναι:

- Οι αφίδες
- Ο ψευδόκοκκος (*Pseudococcus affinis*)
- Ο ξυλοφάγος (*Zeuzera pyrina*)
- *Ectomyeloides ceratoniae*
- *Virachola isocrate*
- Μύγα της Μεσογείου (*Ceratitis capitata*)
- Αλευρώδης (*Dialeurodes citri*)
- Νηματώδεις

Οι εχθροί αυτοί αντιμετωπίζονται με ψεκασμούς με τα κατάλληλα φυτοφάρμακα. (Γάτσιος, 2010).

Ασθένειες που προσβάλλουν τις ροδιές είναι:

- *Sclerotinia* sp
- *Aspergillus castaros*
- Ιώσεις
- Σήψεις των καρπών (*Alter aria alternata*)

Η αντιμετώπιση τους γίνεται με τα κατάλληλα φυτοφάρμακα. (Γάτσιος, 2010)

Ζημιές από πτηνά και τρωκτικά

Έχουν παρατηρηθεί ζημιές στους καρπούς της ροδιάς από την επιδρομή διαφόρων πτηνών. Τα ρόδια επίσης, είναι ένας καρπός που προσβάλλεται πολύ από τους ποντικούς οι οποίοι ανοίγουν χαρακτηριστικές οπές στους

καρπούς και τρώνε το εσωτερικό τους, ενώ παραμένουν οι καρποί επάνω στο δέντρο.

Προβλήματα της φυσιολογίας της ροδιάς

Τα κυριότερα προβλήματα αυτού του τύπου είναι:

- Σχίσσιμο των καρπών

Το σχίσσιμο των καρπών της ροδιάς οφείλεται σε πολλούς διαφορετικούς μεταξύ τους παράγοντες, όπως είναι:

1. Η ποικιλία
2. Η έκθεση στον ήλιο: Για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού γίνεται σκίαση των καρπών
3. Τροφοπενία βορίου
4. Απότομες εναλλαγές της υγρασίας του εδάφους. Ο πιο σημαντικός παράγοντας για το σχίσσιμο των καρπών της ροδιάς
5. Η καθυστέρηση της συγκομιδής
6. Προσβολές από έντομα και ασθένειες

Η συγκομιδή της παραγωγής

Η συγκομιδή των ροδιών, συνήθως αρχίζει όταν τα δέντρα έχουν φθάσει σε ηλικία 3-4 ετών. Η συγκομιδή συνήθως γίνεται στα τέλη του Σεπτεμβρίου έως στα μέσα Οκτωβρίου, ανάλογα βέβαια με την ποικιλία. Ένα φυτό σε ώριμη ηλικία, παράγει περίπου 100 εμπορεύσιμους καρπούς. Η συγκομιδή γίνεται σε 2-5 χέρια κατά τη διάρκεια μίας καλλιεργητικής περιόδου. Η ωρίμανση των καρπών της ροδιάς κλιμακώνεται σε μία διάρκεια δύο μηνών. Η καλύτερη μέθοδος συγκομιδής των ροδιών είναι όταν γίνεται με το ψαλίδι με κοπή του ποδίσκου των καρπών σε μήκος 0,5cm από την επιφάνεια.

Οικονομικά στοιχεία της καλλιέργειας

Η διάρκεια της παραγωγικής ζωής μίας φυτείας ροδιάς υπολογίζεται σε 25-30 έτη. Οι αποδόσεις ανά δέντρο επίσης κυμαίνονται μεταξύ 40-50kg και ανά στρέμμα 2500-3000kg. Το κόστος εγκατάστασης ενός στρέμματος

καλλιέργειας ροδιάς ανέρχεται σε 540,00Ε. Το δε καθαρό εισόδημα είναι 1000-1200 Ε/ στρ. (Γάτσιος, 2010)

Κόστος εγκατάστασης

Μία φυτεία ροδιάς περιέχει από 40 έως 50 δένδρα ανά στρέμμα, με τιμές αγοράς από 2,5 έως 8 ευρώ ανά δέντρο, έτσι κοστίζει από 100 έως 400 ευρώ ανά στρέμμα, για δέντρα. Ενώ πρέπει να υπολογίσουμε άλλα 50 έως 150 ευρώ ανά στρέμμα τα υποστυλώματα, εάν χρειάζονται και 50 έως 100 ευρώ για το σύστημα στάγδην άρδευσης. Έτσι το συνολικό κόστος κυμαίνεται από 200 έως 650 ευρώ για μια πλήρως εγκατεστημένη φυτεία.

Κόστος παραγωγής

Υπολογίζεται πως το μέσο κόστος παραγωγής σε μια φυτεία με ηλικία από 4 χρόνια, δηλαδή σε κανονική παραγωγή, για άρδευση, λίπανση, καλλιέργεια, συγκομιδή είναι από 200 έως 400 ευρώ ανά στρέμμα. Το μεγαλύτερο μέρος του, είναι τα εργατικά για το κλάδεμα κατά την καλοκαιρινή περίοδο και την συγκομιδή, οπότε όσο περισσότερο δουλέψει ο ίδιος ο παραγωγός τόσο θα μειώσει το κόστος του.

Τιμές

Σημαντικό σημείο που πρέπει να σταθούμε είναι η τιμή του προϊόντος. Τα ρόδια για χυμοποίηση, που συνήθως έχουν μεγαλύτερη παραγωγή ανά στρέμμα 2-4 τόνους, έχουν τιμή 0,30 έως 0,40 ευρώ ανά κιλό, άρα δίνουν ένα μικτό εισόδημα από 600 έως 1800 ευρώ ανά στρέμμα.

Τα εδώδιμα ρόδια, έχουν παραγωγή 1,2-2 τόνους ανά στρέμμα και πωλούνται χονδρικής (2008-2009) από 0,9 έως 1,3 ευρώ ανά κιλό, δηλαδή δίνουν μικτό εισόδημα 1080-2600 ευρώ ανά στρέμμα. Ενώ εάν διατηρηθούν στο ψυγείο, όπου αντέχουν έως και 75 ημέρες, η τιμή τους μπορεί να φτάσει έως και τα 2,5 ευρώ ανά κιλό και έτσι δίνουν μικτό εισόδημα 3000-5000 ευρώ ανά στρέμμα.

Βέβαια οι τιμές και το μικτό εισόδημα εξαρτώνται από την αγορά, το κόστος παραγωγής, τις πιθανές ζημιές από τις καιρικές συνθήκες και ασθένειες και τις επενδύσεις του παραγωγού, για τα εδώδιμα και από τις συμφωνίες με τις εταιρείες χυμοποίησης για τα ρόδια προς χυμοποίηση. Για αυτό το λόγο χρειάζεται πολύ και προσεχτική σκέψη για το εάν και ποια ποικιλία και για ποιο λόγο θα επιλέξει να καλλιεργήσει κάποιος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΠΕΡΙΟΧΗ

3.1 Η ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΡΟΔΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η καλλιέργεια της ροδιάς αναφέρεται από τα αρχαία χρόνια στην Ελλάδα. Τα σημαντικότερα κέντρα καλλιέργειας ροδιάς είναι στην Αργολίδα (Ερμιόνη), Κρήτη, Νησιά Β. Αιγαίου, Μαγνησία, Δράμα, Κιλκίς, Βέροια και Πέλλα. Ενώ οι σημαντικότερες χώρες παραγωγής ροδιών είναι

Πίνακας 1.3

ΧΩΡΑ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ (ΤΟΝΟΙ)	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΙΝΔΙΑ	1.200.000	53,33%
ΙΡΑΝ	650.000	28,89%
Η.Π.Α	100.000	4,44%
ΤΟΥΡΚΙΑ	75.000	3,33%
ΙΣΠΑΝΙΑ	60.000	2,67%
ΙΣΡΑΗΛ	20.000	0,89%
ΛΟΙΠΕΣ	145.000	6,44%
ΣΥΝΟΛΟ	2.250.000	

(ΕΘΙΑΓΕ)

Στοιχεία του 2011 δείχνουν ότι η παγκόσμια παραγωγή έφτασε τους 3 εκατομμύρια τόνους.

Στην Ελλάδα, η καλλιέργεια ροδιάς βρίσκεται σε 'νηπιακό' στάδιο και η καλλιεργούμενη έκταση δεν υπερβαίνει συνολικά τα 20.000 στρέμματα, αλλά στα επόμενα χρόνια αναμένεται να αυξηθεί κατακόρυφα, όπως αναφέρουν στο ΑΠΕ-ΜΠΕ παραγωγοί.

Με βάση των στοιχείων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η παραγωγή ροδιού το 2007 έφτανε στη χώρα μας τα 4.000 στρέμματα, όταν το 2005 ήταν λιγότερο από 1.000 στρέμματα και το 1994 μόλις 500.

Το σύνολο της παγκόσμιας παραγωγής είναι περίπου 2.250.000 τόνοι, με τα 'ηνία' να κρατά η Ινδία (1.200.000 τόνους) και να ακολουθούν το Ιράν (650.000 τόνους) και οι ΗΠΑ (100.000 τόνους) όπως προκύπτει από στοιχεία του Εθνικού Ιδρύματος Αγροτικής Έρευνας (ΕΘΙΑΓΕ).

Βάσει των στοιχείων αυτών, η ελληνική αγορά απορροφά ποσότητες ροδιών που κυμαίνεται μεταξύ 1.000 – 1.200 τόνων, εκ των οποίων οι 800 τόνοι εισάγονται. Οι εισαγόμενες ποσότητες αφορούν κυρίως ρόδια ξινών ή ημίξινων ποικιλιών, που χαρακτηρίζονται από πολύ καλή εξωτερική εμφάνιση.

Στην Ροδόπη, με την καλλιέργεια ροδιάς απασχολούνται 27 παραγωγοί, ενώ στο προσεχές διάστημα ο αριθμός τους θα αυξηθεί σημαντικά, αφού το ενδιαφέρον που εκδηλώνεται είναι ιδιαίτερα έντονο. Η καλλιεργούμενη έκταση ανέρχεται σε 600 στρέμματα και η απόδοση υπολογίζεται σε 2 τόνους/ στρέμμα.

Η απορρόφηση του προϊόντος είναι ήδη εξασφαλισμένη, αφού έχει υπογραφεί σύμβαση με ελληνική εταιρία στα Γιαννιτσά, που αγοράζει όλο το προϊόν. Στη νομό Κιλκίς, με την καλλιέργεια της ροδιάς ασχολούνται περίπου 150 παραγωγοί και η καλλιεργούμενη έκταση ανέρχεται σε 2.000 στρέμματα. Στο νομό Πέλλας, ισραηλινή εταιρία, που δραστηριοποιείται στο χώρο κατασκευής αρδευτικών συστημάτων, προωθεί την καλλιέργεια της ροδιάς, με όρους συμβολαιακής γεωργίας και συνολικά έχουν εγκατασταθεί περίπου τα 1.200 στρέμματα.

Στον νομό Δράμας, με την καλλιέργεια ροδιάς απασχολούνται 250 παραγωγοί και η καλλιεργούμενη έκταση φθάνει τα 3.000 στρέμματα με την απόδοση να διαμορφώνεται σε 150-200 κιλά/ στρέμμα. Βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο διαπραγματεύσεων με

εταιρίες σε Ρωσία και Αγγλία, προκειμένου να υπογράψει συμφωνία για απορρόφηση μέρους του προϊόντος που παράγουν. (Ελλάδα,2010).

Η καλλιέργεια της ροδιάς καλύπτει συνολικά τα 20.000 στρέμματα στην χώρα μας αλλά τα επόμενα χρόνια αναμένεται να αυξηθεί κατακόρυφα, όπως αναφέρουν παραγωγοί και εταιρίες εμπορίας. Η καλλιέργεια ροδιών έχει εξαπλωθεί σε πολλούς νομούς ως αποτέλεσμα ιδιωτικής πρωτοβουλίας τριών ελληνικών επιχειρήσεων και μιας ισραηλινής που δραστηριοποιείται στο χώρο κατασκευής αρδευτικών συστημάτων. Πρόκειται για τις εταιρίες Thessa, Ρόδι Ελλάς, Ο.Π.< Άγιος Αθανάσιος> Δράμας και η NETAFIF οι οποίες προωθούν την καλλιέργεια της ροδιάς με όρους συμβολαιακή γεωργίας, δηλαδή οι παραγωγοί συνάπτουν συμβόλαια με τις εταιρίες και ως εκ τούτου έχουν εξασφαλίσει τη διάθεση καθώς και την τιμή πώλησης του προϊόντος. Επίσης οι παραγωγοί μπορούν να προμηθευτούν το πολλαπλασιαστικό υλικό και από τις παραπάνω εταιρίες. (Ζγαντζούρης, Μελέτη για την ροδιά).

Στον νομό Αργολίδας και συγκεκριμένα στην περιοχή της Ερμιόνης παράγονται 300 – 400 τόνοι ροδιών για επιτραπέζια χρήση. Τα τελευταία χρόνια σε πολλούς νόμους της Ελλάδας (Αργολίδα, Ηλεία, Λακωνία, Μεσσηνία, Πέλλα, Ξάνθη, Λάρισα, Σερρών, Κιλκίς) έγιναν φυτεύσεις νέων φυτειών ροδιάς κυρίως της ποικιλίας Wonderful, που είναι κατάλληλη για παραγωγή χυμών. Οι φυτεύσεις γίνονται με το σύστημα της συμβολαιακής γεωργίας. (ecotimes.2012)

Υπάρχουν θετικές προοπτικές για να καλλιεργηθεί και στην Ελλάδα η ροδιά ορισμένοι είναι οι εξής:

- Ελλειμματικό προϊόν τόσο στην ελληνική όσο και στην διεθνή αγορά με αυξητικές τάσεις στην καλλιέργεια.
- Η διεθνής βιομηχανία ζητάει όλο και περισσότερο προϊόν για να καλύψει τις ανάγκες της.
- Οι κλιματικές συνθήκες της Ελλάδας φαίνεται να είναι ευνοϊκές για την ανάπτυξη της καλλιέργειας.
- Η Ελλάδα εισάγει μεγάλες ποσότητες ροδιών (από την Τουρκία, Ιράν, Ινδία Αίγυπτο και Ισραήλ).

3.2 Η ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΡΟΔΙΑΣ ΣΤΟΝ ΝΟΜΟ ΚΙΛΚΙΣ

Στροφή του Καπνικού Συνεταιρισμού Κιλκίς στην καλλιέργεια ροδιάς

Στην αναζήτηση εναλλακτικών καλλιεργειών στράφηκαν τα μέλη του Καπνικού Συνεταιρισμού Τούμπας ν. Κιλκίς, επιλέγοντας την καλλιέργεια της ροδιάς και από ότι φαίνεται δεν έχασαν. Ο Καπνικός Συνεταιρισμός Τούμπας ιδρύθηκε το 1983 και αποτελεί τον μακροβιότερο από τους καπνικούς συνεταιρισμούς, ο οποίος καθιερώθηκε ανάμεσα στους πρωτοπόρους στην παραγωγή, επεξεργασία και διάθεση καπνών, ποικιλίας Βιρτζίνια.

Με την αναθεώρηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής και αξιολογώντας τα δεδομένα της παγκόσμιας και ευρωπαϊκής αγοράς, το 2006 εγκατέστησαν τις πρώτες καλλιέργειες ροδιάς. Με σκοπό την επέκταση των φυτειών των μελών του, με υψηλής ποιότητας δενδρύλλια, σε προσιτές τιμές, ο συνεταιρισμός δραστηριοποιήθηκε άμεσα στην παραγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού ροδιάς.

Παράλληλα, με στόχο την ισχυρή και ευέλικτη διείσδυση του παραγόμενου προϊόντος στην αγορά, μέλη του συνεταιρισμού δημιούργησαν την εταιρεία 'Το Ρόδι' η οποία δραστηριοποιείται πλέον σε όλους τους τομείς της παραγωγής, επεξεργασίας, προώθησης και εμπορίας των προϊόντων της ροδιάς στην εγχώρια και διεθνή αγορά.

Σήμερα με την ολοένα και αυξανόμενη εμπειρία στην καλλιέργεια της ροδιάς και κάτω από την εποπτεία υψηλού επιπέδου επιστημονικού προσωπικού και συνεργατών, παράγονται αυστηρά επιλεγμένα δενδρύλλια ροδιάς. Τα φυτά διατίθενται στους ενδιαφερόμενους με πλήρη γεωτεχνική στήριξη της καλλιέργειας και υπό το καθεστώς της συμβολαιακής γεωργίας, για την επεξεργασία και εμπορία των παραγόμενων φρούτων.

Οι εγκαταστάσεις βρίσκονται στην Τούμπα Παιονίας του νομού Κιλκίς και η συνολική έκταση που καλλιεργείται η ροδιά ανέρχεται στα περίπου 2.000 στρέμματα. Το φυτώριο διαθέτει φυτά ροδιάς ποικιλίας Wonderful και κατόπιν παραγγελίας επιλεγμένων ελληνικών ποικιλιών. Τα φυτά παράγονται από μοσχεύματα επιλεγμένων μητρικών φυτών, που καλλιεργούνται σε ιδιόκτητους αγρούς και αξιολογούνται συνεχώς, ως προς την φυτολογία, την ανάπτυξη και την ομοιόμορφη υψηλής καρποφορίας τους.

Η ριζοβολία των μοσχευμάτων γίνεται με τις πλέον σύγχρονες μεθόδους και συστήματα, ενώ επιλέγονται μόνο τα εύρωστα, έριζα μοσχεύματα, τα οποία και αναπτύσσονται σε απολυμασμένο με ατμό υπόστρωμα. Στο υπόστρωμα των φυτών προστίθενται λίπασμα βραδείας αποδέσμευσης για τη σταθερή και μακροχρόνια χορήγηση θρεπτικών στοιχείων σ' αυτά, έως την τελική εγκατάσταση τους στον αγρό. Τα παραγόμενα δενδρύλλια διατίθενται σε διάφορα μεγέθη και ηλικίες (ετήσια, διετή, τριετή). (ΠΑΣΕΓΕΣ.2010).

1 έτος

3 έτος

Λόγο της μη κερδοφόρου καλλιέργειας του καπνού σε πολλές περιοχές της Ελλάδας πολλοί ήταν αυτοί που εγκατέλειψαν την καλλιέργεια του καπνού που ήταν πλέον μη κερδοφόρα, και απαιτούσε πολύ χρόνο, τεράστιο κόστος, χαμηλές τιμές και αδυναμία διάθεσης στις διεθνείς αγορές και στράφηκαν στο νέο πλαίσιο ανάπτυξης της επαρχίας με νέα προϊόντα και νέες αντιλήψεις για την παραγωγή και τη διάθεση με σαφείς τάσεις εξωστρέφειας. Μια τέτοια περιοχή είναι και το Κιλκίς για παράδειγμα ο πρόεδρος του καπνικού συνεταιρισμού κ. Στέργιος Πελτεκιάδης από την Τούμπα η οποία παλαιότερα πρωταγωνιστική στην εξέλιξη της καπνοκαλλιέργειας όταν αυτή κατέστη ασύμφορη, την εγκατέλειψε και πέρασε στην ανάπτυξη των ροδιών εξασφαλίζοντας σημαντικά έσοδα για τους κατοίκους της. Όπως και στην περίπτωση των καπνών, έτσι και με το ρόδι η περιοχή της Τούμπας ανέτρεψε παλιές νοοτροπίες, προσπέρασε την αδιαφορία της πολιτείας και την έλλειψη τεχνογνωσίας, και δημιούργησε την εταιρεία Ροδώνας Α.Ε., στην οποία συμμετέχουν καπνοπαραγωγοί. Στην αρχή ο πρόεδρος αναγκάστηκε να γίνει καπνοπαραγωγός και σήμερα ηγείται της καλλιέργειας ροδιών στο Κιλκίς, ανοίγοντας το δρόμο στη γεωργία του μέλλοντος. Με την εμπειρία του, για πολλά χρόνια ως πρόεδρος της Ένωσης Καπνοπαραγωγών Ελλάδος, αλλά και του τοπικού συνεταιρισμού καπνοπαραγωγών που είχε φτάσει στην πρωτοπορία σε μια περίοδο όπου τα καπνά έμειναν στα αζήτητα και το σύνολο των καπνοπαραγωγών είχε επαναπαυτεί στην είσπραξη επιδοτήσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στην Τούμπα των 800 κατοίκων, οι οποίοι ασχολούνταν με την καλλιέργεια καπνών ποικιλίας <ταμπάκουλη> ανατολικού τύπου (μικρόφυλλα φυτά) και τα σιτηρά όλα άλλαξαν το 1987. Τότε εγκατέλειψαν τα μικρόφυλλα και πέρασα στην καλλιέργεια των Βιρτζίνια, τα οποία απέφεραν σημαντικά κέρδη. Ο συνεταιρισμός μπήκε δυναμικά στην παραγωγή και στην εμπορία ώσπου το 2004 τα καπνά αποσυνδέθηκαν από το καθεστώς επιδότησης στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της γεωργίας. Οι προϋποθέσεις άλλαξαν και στράφηκαν προς την καλλιέργεια της ροδιάς που ακόμα δεν υπερβαίνει τα 20.000 στρέμματα στην Ελλάδα, αλλά στα επόμενα χρόνια αναμένεται να αυξηθεί κατακόρυφα σύμφωνα με εκτιμήσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης.

Η εταιρεία Ροδώνας Α.Ε. δημιουργήθηκε το 2006. Στη Ροδώνας Α.Ε. σήμερα υπάρχει αναπτυσσόμενη μονάδα διαλογής, συσκευασίας και συντήρησης φρούτων (κεράσια, σύκα, ρόδια), ενώ είναι υπό ανέγερση μονάδα παραγωγής και τυποποίησης χυμού ροδιάς. Επιπλέον για την ανάπτυξη φυτών ροδιάς χρησιμοποιείται ειδικά διαμορφωμένος χώρος έκτασης 2 στρεμμάτων. Αυτή η δυναμική στην <αγοράς εργασίας> οδήγησε πολλούς νέους να ενδιαφερθούν για την καλλιέργεια ροδιού, να ζητούν πληροφορίες με απώτερο στόχο την αντιμετώπιση της κρίσης σε ένα διαφορετικό περιβάλλον. Τεράστιες προοπτικές ανάπτυξης για την καλλιέργεια ροδιού. (Ευαγγέλου.2012)

Οργάνωση και Διοίκηση του Συνεταιρισμού

Ο συνεταιρισμός διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο εκλέγεται κάθε τέσσερα χρόνια. Στις εκλογές ψηφίζουν όλα τα μέλη και έχουν δικαίωμα από μία έως τρεις ψήφους ανάλογα με τις μερίδες που κατέχουν (1-10 μερίδες είναι 1 ψήφος), τα μέλη είναι κάτοικοι της ευρύτερης περιοχής. Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από επτά μέλη. Έπειτα συνεδριάζει και εκλέγει τον Πρόεδρο του συνεταιρισμού, ο οποίος εκπροσωπεί τον Συνεταιρισμό. Από την ίδρυση του Καπνικού Συνεταιρισμού Τούμπας έως σήμερα πρόεδρος διατελεί ο κύριος Στέργιος Πελτεκιάδης.

Από στοιχεία του συνεταιρισμού Ροδωνά έχουμε τα εξής στοιχεία:

Τον πρώτο χρόνο εγκατάστασης τον Μάιο το σύνολο των στρεμμάτων του συνεταιρισμού που είχαν συμβολαιακή γεωργία στο Νομό Κιλκίς ήταν 813 στρέμματα.

Με σύστημα φύτευσης 5x4 σύνολο 50 φυτά/στρέμμα. Ο συνεταιρισμός έδινε ροδιές με

- 3,50 ευρώ τα οποία ήταν ετήσια αλλά δεν τα προτιμούσαν ιδιαίτερα οι παραγωγοί γιατί βιάζονταν και ήθελαν παραγωγή.
- 5.000 ευρώ τα οποία ήταν διετίας και τα προτιμούσαν πιο πολύ και
- Τον 8.00 ευρώ τα οποία τα αγόραζαν όταν ήθελαν να κάνουν αντικατάσταση.

Η οικονομική ανάλυση του συνεταιρισμού έχει τον πρώτο χρόνο ως εξής:

- Κόστος: 20.000€ x 50 φυτά/
- στρέμμα = 1000 δενδρύλλια.

Σύνολο 5.000 ευρώ

Τα έξοδα υπολογίζονται σε:

- 150 ευρώ σε εργατικά για την φύτευση των δενδρυλλίων,
- 100 ευρώ για ριζοπότισμα,
- 50 ευρώ για ανάλυση εδάφους,
- 600 ευρώ για διορθωτική λίπανση,
- Και 2000 ευρώ για σύστημα άρδευσης (100 €/στρ)

Σύνολο 8.000 ευρώ τα οποία ήταν κόστος για τον συνεταιρισμό.

Τον 2^ο χρόνο τον Μάιο έχει τα ίδια έξοδα με την προηγούμενη χρονιά περίπου 100 €/στρ περίπου 2.000 ευρώ.

Τον 3^ο χρόνο μεταξύ Αύγουστο – Δεκέμβριο υπολογίζονται τα έσοδα να είναι ίδια με τα έξοδα.

Τον 4^ο χρόνο υπολογίζονται τα έξοδα της χρονιάς και περίπου τα έξοδα του 2^{ου} έτους και ενδεχομένως κάποια έσοδα.

Τον 5^ο χρόνο υπολογίζονται τα έξοδα της χρονιάς και τα έξοδα της εγκατάστασης και

Τον 6^ο χρόνο έχει 500 ευρώ/στρέμμα τα οποία υπολογίζονται ότι θα είναι και τα καθαρά έσοδα. Δηλαδή 800 3 ευρώ/στρ – 300 ευρώ/στρ που είναι τα έξοδα.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Υπολογίζεται ο συνεταιρισμός να έχει παραγωγή από τον τρίτο χρόνο και μετά.

- 3^{ος} χρόνος = 300 εως 600 kg/ στρ
- 4^{ος} χρόνος = 1.000 εως 1.200 kg/στρ
- 5^{ος} χρόνος = 1.500 περίπου kg/στρ
- 6^{ος} χρόνος = 2.000 εως 3.000 kg/στρ και τον
- 7^ο χρόνο = όμοια με τον 6^ο χρόνο.

Η καρποφορία ξεκινάει τον 2^ο με 3^ο χρόνο της εγκατάστασης πράγμα που εξαρτάται από την ποικιλία και τον τρόπο πολλαπλασιασμού. Ο οπωρώνας αποδίδει περίπου τον 8^ο με 10^ο χρόνο και με απόδοση 1,8 – 2,5 τόνους ροδιών ανά στρέμμα. Μετά τα 30 χρόνια αρχίζει και μειώνεται σταδιακά η απόδοση της ροδιάς και αυτό διαφέρει ανάλογα με την ποικιλία και τις κλιματικές συνθήκες που επικρατούν στις περιοχές εγκατάστασης της ροδιάς. Επίσης η εποχή ωρίμανσης είναι από τις αρχές Σεπτεμβρίου – Νοεμβρίου. Και οι καρποί πρέπει να συλλέγονται άμεσα γιατί κινδυνεύουν να σχιστούν ή να ζημιωθούν από τον παγετό. Για την συγκομιδή απαιτούνται 2 έως 5 άτομα και γίνεται με την χρήση ειδικού ψαλιδιού.

Παρακάτω παρατίθενται πίνακες σχετικά με τις ποικιλίες των ροδιών του συνεταιρισμού και την κοστολόγηση τους ανάλογα με τα εάν γίνονται για μεταποίηση ή για χυμό όπως και πίνακας σχετικά με το κόστος εγκατάστασης τα πρώτα τρία χρόνια.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.4

ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ Ε/ ΚΙΛΟ

ΦΡΟΥΤΟ				ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΙΜΟ	ΧΥΜΟΣ	ΣΑΠΙΑ
A 6	A 8	A 10	A 12			
1,20 ευρώ	0,75 ευρώ	0,50 ευρώ	0,40ευρώ	1,00 ευρώ	0,20 ευρώ	0,0

(Συνεταιρισμός Ροδωνάς)

Πίνακας 1.5

Κόστος Εγκατάστασης Φυτείας Ροδιάς (Ευρώ / στρέμμα)

	1 ^ο Έτος	2 ^ο Έτος	3 ^ο Έτος	ΣΥΝΟΛΟ
Εργασία	33	33	28	94
Μεταβλητό Κεφάλαιο	40	52	78	170
Σταθερό Κεφάλαιο	524	19		543
Αγορά δεν/λίων	244			
Σύστημα άρδ/σης	242			
Λοιπά	38			
Έδαφος	30	30	30	90
Τόκοι	20	33	47	100

Εκτ/μνη αξία παραγωγής	0	0	145	145
ΣΥΝΟΛΟ	647	167	38	852
ΔΑΠΑΝΕΣ				
Σύνολο	807	167	198	1332

(ecotimes.2012)

Δαπάνες είναι: η απόσβεση, η ασφάλιση, η συντήρηση και οι τόκοι

Εξαγωγές και επενδύσεις

Ο συνεταιρισμός << Ροδωνάς Α.Ε. >>, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, έχει φροντίσει για την πιστοποίηση των προϊόντων του, ώστε να έχει την

δυνατότητα εξαγωγής. Το μεγαλύτερο ποσοστό των παραγόμενων προϊόντων πωλείται στο εξωτερικό γιατί υπάρχουν καλύτερες συνθήκες αγοράς και μεγαλύτερο περιθώριο κέρδους. Οι χώρες στις οποίες εξάγονται τα προϊόντα είναι η Γερμανία, η Ρωσία και η Ιταλία. Στην Γερμανία εξάγεται η συσκευασία με τους σπόρους αποφλοιωμένου ροδιού και νωπά φρούτα, ενώ στην Ρωσία και την Ιταλία, και χυμούς κατά παραγγελία.

Οι εγκαταστάσεις του Συνεταιρισμού περιλαμβάνουν το κτίριο των γραφείων, ειδικά διαμορφωμένο χώρο δύο στρεμμάτων για την ανάπτυξη φυτών ροδιάς, μονάδα διαλογής, συσκευασίας και συντήρησης φρούτων, μηχανήματα στεγνώματος και αποφλοιώσης ροδιού και μονάδα παραγωγής και τυποποίησης χυμού ροδιάς.

Πίνακας 1.6

Σχήμα μόρφωσης	Αποστάσεις	Αριθμός δέντρων/στρ
Φυτά θάμνοι	4x4 μ ή 3x4	62 ή 83

Δένδρα σε κύπελλο	4χ5 μ ή 4χ4	50 ή 62
Γραμμικό (παλμέττα)	2χ5 μ ή 2,5 χ 5	100 ή 80
Καλλωπιστικοί φράκτες	30 – 40 εκατοστά μεταξύ των φυτών	

(Συνεταιρισμός Ροδωνάς)

Σήμερα στην Ελλάδα καλλιεργούνται συνολικά 4.000 στρέμματα ροδιάς (στοιχεία ΥΠΑΑΤ 2006) με την παρακάτω κατανομή:

Κιλκίς 40,7%

Αργολίδα 13%

Ξάνθη 12,3%

Θεσπρωτία 11,3%

Λάρισα 6,2%

Γιαννιτσά 5,1%

Γενετικό υλικό στην Ελλάδα και ξενικές ποικιλίες. (nagref. 2011).

Ο συνεταιρισμός συνεργάζεται με τους εξής φορείς για έρευνες, και στον τομέα της προμήθειας :

- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
- Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
- Πανεπιστήμιο Hohwneheim (Γερμανία)
- Federazione Regionale Coldiretti dell' Umbria (Ιταλία)
- CONFAGRI (Πορτογαλία)
- HANGYA (Ουγγαρία)
- Intercoop Grupo Cooperativo (Ισπανία)
- FCVRE (Βέλγιο)
- Aqua profit Co. (Ουγγαρία)
- Biomass Research Granada de cooperative de Tabaco (Ισπανία)
- Tabacchiocoltori veneti (Ιταλία)
- Associaco Product ores de Tabaco Tipo Burly (Πορτογαλία)
- Technische Universitat Wien (Αυστρία)
- Jacobs Uninersitat Bremen (Γερμανία)
- Union de Cooperatives del Norte (Ισπανία)
- Association Para el desarrollo del Valle de Alagron (Ισπανία)
- Universidad do Algarve (Πορτογαλία)
- ΕΑΣ Αγρινίου
- ΕΑΣ Αμφίκλειας
- ΕΑΣ Ξάνθης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

4.1 ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφο 1 του Κ.Ν. 2190/1920 περιλαμβάνουν:

- Τον ισολογισμό,
- Το λογαριασμό <<αποτέλεσμα χρήσεως>>,
- Τον <<πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων>> και
- Το προσάρτημα.

Τα έγγραφα αυτά αποτελούν ενιαίο σύνολο και ελέγχονται όπως ορίζει ο νόμος (Λαζαρίδης Ι. και Παπαδόπουλος,2001).

Η ανάλυση χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι ένα σύστημα πληροφόρησης που αντλεί τα δεδομένα του από τις δημοσιευμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και άλλες πηγές και δημιουργεί την πληροφόρηση με την μελέτη, αξιολόγηση και ερμηνεία των σχέσεων και τάσεων μεταξύ διαφόρων χρηματοοικονομικών δεδομένων που γίνεται με ποσοτικά και ποιοτικά μέσα (Λαζαρίδης και Παπαδόπουλος 2001).

Σκοπός της ανάλυσης των οικονομικών καταστάσεων (ισολογισμού) είναι η διερεύνηση της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων χρήσεως μιας επιχείρησης. Η οικονομική θέση αναφέρεται σε μι ορισμένη χρονική στιγμή, δείχνει δηλαδή την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης στην ημερομηνία συντάξεως του ισολογισμού. Τα αποτελέσματα αντίθετα αναφέρονται σε μία χρονική περίοδο, δηλαδή μία χρήση που οριοθετείται με τον αρχικό και τελικό ισολογισμό της χρήσεως.

Η ανάλυση του ισολογισμού γίνεται κατά δύο τρόπους:

- Με διαχρονική σύγκριση του ισολογισμού μιας χρήσεως με ένα ή περισσότερους ισολογισμούς της αυτής επιχείρησης προηγούμενων χρήσεων.

- Με διεπιχειρησιακή σύγκριση του ισολογισμού μιας επιχείρησης με τους ισολογισμούς άλλων επιχειρήσεων.

Στη διαχρονική σύγκριση σκοπός της ανάλυσης είναι η μελέτη και αξιολόγηση των μεταβολών μιας επιχείρησης στην παρέλευση του χρόνου. Στη διεπιχειρησιακή σύγκριση γίνεται η σύγκριση μιας επιχείρησης με άλλες ομοειδής επιχείρησης εντός του κλάδου. (Ρουσόπουλος 2000).

Οι τεχνικές και μέθοδοι που χρησιμοποιεί η ανάλυση χρηματοοικονομικών καταστάσεων, ιδιαίτερα η παραδοσιακή προσέγγιση, είναι:

- Συγκριτικές καταστάσεις
- Καταστάσεις τάσης
- Καταστάσεις κοινού μεγέθους
- Αριθμοδείκτες (Λαζαρίδης και Παπαδόπουλος, 2001)

Στην παρούσα μελέτη η χρηματοοικονομική ανάλυση πραγματοποιήθηκε με τη χρήση των ισολογισμών των επιχειρηματικών μονάδων και την εκτίμηση μιας σειράς αριθμοδεικτών. Η χρήση των αριθμοδεικτών αποτελεί μία από τις πλέον διαδεδομένες και δυναμικές μεθόδους χρηματοοικονομικής αναλύσεως (Νιάρχος, 2004). Ωστόσο θα πρέπει να αναφερθεί ότι ο υπολογισμός και η παρουσίαση των διαφόρων αριθμοδεικτών αποτελεί μία μέθοδο αναλύσεως η οποία πολλές φορές προσφέρει μόνο ενδείξεις. Για το λόγο αυτό μεμονωμένοι αριθμοδείκτες δε μπορούν να δώσουν πλήρη εικόνα της οικονομικής θέσεως μιας επιχείρησης αν δεν συσχετιστούν: α) με αντίστοιχους αριθμοδείκτες μιας σειράς προηγούμενων χρήσεων της ίδιας επιχείρησης, ώστε να αποκαλυφθεί η τάση τους. Β) με αντίστοιχους πρότυπους ή προϋπολογιστικούς αριθμοδείκτες που καθορίζονται είτε μέσα είτε έξω από την επιχείρηση και που δείχνουν σε ποιο βαθμό επιτεύχθηκαν οι προγραμματισμένοι στόχοι, γ) με αντίστοιχους αριθμοδείκτες άλλων ομοειδών επιχειρήσεων, ώστε να φανεί η θέση της επιχείρησης, σε σχέση με αυτές ή τον κλάδο. (Αδαμίδης 1998).

4.2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

Ο ισολογισμός είναι η κύρια οικονομική κατάσταση που απεικονίζει σε μια δεδομένη στιγμή (συνήθως 31/12 ή 30/6), σαν φωτογραφία την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης. Όλα τα περιουσιακά που κατέχει η επιχείρηση τη δεδομένη χρονική στιγμή (μετρητά, αποθέματα, μηχανήματα, κτίρια, απαιτήσεις, κ.λπ.). Η αξία των περιουσιακών στοιχείων αποτελεί το ενεργητικό του ισολογισμού. Τις πηγές προέλευσης των κεφαλαίων που δημιούργησαν τα περιουσιακά στοιχεία (ίδια κεφάλαια- μετοχές, δάνεια από τράπεζες, βραχυπρόθεσμες πιστώσεις, κ.λπ.). Οι πηγές άντλησης των κεφαλαίων που απασχολεί η επιχείρηση συνιστούν το παθητικό του ισολογισμού.

Για την εκτίμηση των χρηματοοικονομικών δεικτών χρησιμοποιούνται τα δεδομένα των οικονομικών καταστάσεων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων ή επιχειρήσεων. Συνήθως είναι οικονομικά στοιχεία των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στις καταστάσεις του ισολογισμού και των αποτελεσμάτων χρήσεως. Ο ισολογισμός αντικατοπτρίζει την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης σε μια δεδομένη χρονική στιγμή, ενώ τα αποτελέσματα χρήσεως παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων της επιχείρησης μεταξύ δύο χρονικών περιόδων. Με τη μεθοδολογία της ανάλυσης των χρηματοοικονομικών δεικτών μπορεί να εκτιμηθεί το επίπεδο της παραγωγικότητας των διαφόρων δραστηριοτήτων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων ή επιχειρήσεων. Εκτιμάται πόσο αποτελεσματική είναι η διαχείριση των διαθέσιμων πόρων από τις παραγωγικές μονάδες και κατ'επέκταση, διερευνάται η αποτελεσματικότητα της χρησιμοποίησης των παραγωγικών συντελεστών που συμμετέχουν στην παραγωγική διαδικασία. Η αποτελεσματική χρησιμοποίησης των συντελεστών της παραγωγής καθορίζεται, σε σημαντικό βαθμό, από τη λειτουργία της διοίκησης των παραγωγικών μονάδων και με την ανάλυση των χρηματοοικονομικών δεικτών, παρέχονται πληροφορίες για πολλές εσωτερικές δραστηριότητες των επιχειρήσεων, που σχετίζονται άμεσα με την άσκηση της διοικητικής λειτουργίας τους.

Για να μπορέσουμε να εξετάσουμε την οικονομική θέση στην οποία βρίσκεται ο συνεταιρισμός Ροδωνάς του νομού Κιλκίς θα παρουσιάσουμε παρακάτω τους βασικότερους από τους δείκτες, καθώς και την ανάλυση τους με βάση τα οικονομικά

στοιχεία των ισολογισμών και των αποτελεσμάτων χρήσεως, στοιχεία που τηρούνται στο λογιστήριο του συνεταιρισμού.

4.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ

- **ΔΕΙΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ**

Ο αριθμοδείκτης ρευστότητας χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της βραχυχρόνιας οικονομικής θέσης μιας επιχείρησης και της ικανότητάς της να ανταποκρίνεται στις τρέχουσες υποχρεώσεις της (Νιάρχος, 2004). Αναφέρεται στο μέγεθος και στις σχέσεις των βραχυχρόνιων υποχρεώσεων και των κυκλοφοριακών στοιχείων μιας επιχείρησης. Επιπλέον, ο αριθμοδείκτης ρευστότητας αποτελεί πολύτιμο εργαλείο ελέγχου για τη διοίκηση της επιχείρησης, σχετικά με τον τρόπο απασχόλησης του κεφαλαίου κίνησης το οποίο και σχετίζεται άμεσα με τις τρέχουσες λειτουργικές ανάγκες και κατ' επέκταση με τη βιωσιμότητα αυτής. Η οικονομική κατάσταση μιας επιχείρησης μπορεί να θεωρηθεί καλή μόνο αν αυτή έχει επαρκή ρευστότητα.

Ο αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας δείχνει τόσο το μέτρο της ρευστότητας μιας επιχείρησης αλλά και το περιθώριο ασφαλείας που διατηρεί η διοίκησή της για να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει μια πιθανή ανεπιθύμητη εξέλιξη στη ροή των κεφαλαίων κίνησης. Επιπλέον παρέχει ενδείξεις του βαθμού ασφαλείας, με τον οποίο βραχυχρόνιες πιστώσεις μπορούν να χορηγηθούν στην επιχείρηση από τους πιστωτές της, δηλαδή αντανακλά την τρέχουσα ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνεται στην πληρωμή των καθημερινών απαιτητών υποχρεώσεών της.

Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο καλύτερη από πλευράς ρευστότητας, είναι η θέση της συγκεκριμένης επιχείρησης. Γενικά ένας αριθμοδείκτης γύρω στο 2, μπορεί πολλές φορές να θεωρηθεί ικανοποιητικός για μια βιομηχανική ή εμπορική επιχείρηση. Ωστόσο υψηλές τιμές του δείκτη ενδέχεται να φανερώνουν και αναποτελεσματική διοίκηση, καθώς όταν το κυκλοφορούν ενεργητικό είναι σημαντικά υψηλότερο από τις τρέχουσες υποχρεώσεις υποδηλώνεται ότι δεσμεύονται κεφάλαια χωρίς να χρησιμοποιούνται (μη αποδοτική επένδυση κεφαλαίων). (Νιάρχος 2004).

Ο παραπάνω δείκτης ορίζεται από την σχέση:

ΔΕΙΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ= ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ / ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Πίνακας 1.7

Δείκτης γενικής ρευστότητας

Έτη	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	Δείκτες
2011	270.092,67	166.516,67	1.62

(ΠΗΓΗ Συνεταιρισμός Ροδωνάς)

Σύμφωνα με τα παραπάνω αποτελέσματα του δείκτη ρευστότητας βγάζουμε τα εξής συμπεράσματα: η τιμή του δείκτη είναι πάνω από την μονάδα άρα σε καλή θέση σε περίπτωση ρευστοποίησης αλλά κάτω από το δύο. Παρόλα αυτά φαίνεται ότι ο συνεταιρισμός δεν είναι και τόσο έτοιμος να καλύψει τις ανάγκες στις υποχρεώσεις του.

• ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ο δείκτης ειδικής ρευστότητας φανερώνει κατά πόσο μία επιχείρηση είναι ικανή να εκπληρώσει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της χωρίς να προβεί σε πωλήσεις των αποθεμάτων της και ως εκ τούτου αποτελεί καλύτερη ένδειξη της ικανότητας μιας επιχείρησης να εξοφλεί τις τρέχουσες υποχρεώσεις της από ότι ο προηγούμενος δείκτης.

Τιμές του δείκτη γύρω στην μονάδα θεωρούνται ικανοποιητικές μόνο όταν στις απαιτήσεις της επιχείρησης δεν περιλαμβάνονται επισφαλείς απαιτήσεις. Αντίθετα τιμές του δείκτη μικρότερες της μονάδας δείχνουν ότι τα άμεσα ρευστοποιημένα στοιχεία της επιχείρησης δεν επαρκούν για την κάλυψη των τρεχουσών υποχρεώσεων της, με αποτέλεσμα να εξαρτάται από τις μελλοντικές τις πωλήσεις προκειμένου να εξασφαλίσει επαρκή ρευστότητα. Μεγάλη διαφορά μεταξύ των αριθμοδεικτών γενικής και ειδικής ρευστότητας αποτελεί ένδειξη ότι υπάρχουν αυξημένα αποθέματα στην επιχείρησης. (Νιάρχος 2004).

Ο δείκτης αυτός ορίζεται με την ακόλουθη σχέση:

Ειδικής Ρευστότητα= (Κυκλοφορούν Ενεργητικό – Αποθέματα) / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις)

Πίνακας 1.8

Δείκτης ειδικής ρευστότητας

Έτη	Κυκλ. Ενεργητικό – Αποθέματα	Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	Δείκτες
2011	114.092,07	166.516,67	0,69

(ΠΗΓΗ: Συνεταιρισμός Ροδωνάς)

Σύμφωνα με τα παραπάνω αποτελέσματα του δείκτη, το 2011 παρατηρούμε ότι η τιμή του δείκτη είναι κάτω από την μονάδα οπότε καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα ρευστοποιημένα στοιχεία της επιχείρησης δεν επαρκούν για την κάλυψη των τρεχουσών υποχρεώσεων με αποτέλεσμα να εξαρτάται από τις μελλοντικές πωλήσεις του.

- **ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ**

Ο δείκτης αυτός δηλώνει τη συνολική χρηματοοικονομική κατάσταση και τη δυνατότητα της γεωργικής επιχείρησης να καλύψει τις συνολικές της υποχρεώσεις. Ο δείκτης αυτός αποτελεί μια διαφορετική μορφή έκφρασης του δείκτη συνολικής δανειακής επιβάρυνσης.

Ο δείκτης αυτός προτιμότερο είναι να παίρνει τιμές μεγαλύτερες από την μονάδα. Η τιμή μεγαλύτερη από την μονάδα σημαίνει ότι η επιχείρηση υπερκαλύπτει τις συνολικές υποχρεώσεις της και τυχόν ρευστοποίηση της θα δημιουργούσε ικανή ποσότητα χρημάτων για την εξόφληση των οφειλών της.(Νιάρχος 2004)

Ο παραπάνω δείκτης ορίζεται από την ακόλουθη σχέση:

ΔΕΚΤΗΣ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ: ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ / ΣΥΝΟΛΟ ΟΦΕΙΛΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.9

Δείκτης καθαρού κεφαλαίου

ΈΤΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ Υ	ΣΥΝΟΛΟ ΟΦΕΙΛΩΝ	ΔΕΙΚΤΕ Σ
2011	2.185.732,49	166.516,67	13,1

(ΠΗΓΗ Συνεταιρισμός Ροδωνάς)

Σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι η τιμή είναι αρκετά υψηλή οπότε μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις της. Ακόμα και σε περίπτωση ρευστοποίησης υπάρχει ικανή ποσότητα χρημάτων για να καλύψει τις ανάγκες του.

- **ΔΕΙΚΤΗΣ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ Ή ΟΛΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ**

Ο δείκτης αυτός δείχνει το μέγεθος του χρησιμοποιούμενου ενεργητικού που προέρχεται από δανεισμό και είναι αντιπροσωπευτικός δείκτης για τη διάρθρωση του κεφαλαίου της επιχείρησης. Από τον τύπο γίνεται αντιληπτό ότι ο δείκτης πρέπει να έχει τιμές μικρότερες της μονάδας, καθώς μεγαλύτερες τιμές υποδηλώνουν ότι οι υποχρεώσεις της επιχείρησης δε θα εξοφληθούν έστω και αν ρευστοποιηθούν όλα τα περιουσιακά στοιχεία της. Η ρευστοποίηση όμως των περιουσιακών στοιχείων και κυρίως των παγίων είναι δύσκολο να γίνει σε σύντομο χρονικό διάστημα και στην πραγματική τους αξία. Συνήθως όταν γίνεται εκτίμηση των παγίων στον ισολογισμό της κάθε επιχείρησης, παρουσιάζεται ο δείκτης υπερεκτιμημένος. Αντίθετα έχουμε υποεκτίμηση στις περιπτώσεις που τα πάγια αναφέρονται στην αρχική τιμή κτίσης. Ο συνολικός φερεγγυότητα αποτελεί σημαντικό κριτήριο για τον καθορισμό του συνολικού ποσού των δανείων που μπορούν να χορηγηθούν στην εξεταζόμενη επιχείρηση. Το ποσό αυτό όμως επηρεάζεται και από πολλούς άλλους παράγοντες και ιδίως από την πολιτική που ακολουθούν οι δανειστές ως προς τη διασφάλιση των δανείων που χορηγούν. (Νιάρχος 2004)

Ο παραπάνω δείκτης ορίζεται από τη ακόλουθη σχέση:

ΔΕΙΚΤΗΣ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ Ή ΟΛΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ = ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ / ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Πίνακας 1.10

Δείκτης φερεγγυότητας

ΕΤΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΔΕΙΚΤΗΣ
2011	166.516,67	2.185.732,49	1,07

(ΠΗΓΗ Συνεταιρισμός Ροδωνάς)

Παρατηρούμε ότι η τιμή του δείκτη είναι λίγο παραπάνω από την μονάδα γεγονός που δείχνει ότι σε περίπτωση ρευστοποίησης του συνεταιρισμού δεν θα έχει την ικανότητα να εξοφλήσει όλες τις υποχρεώσεις του ακόμα και αν ρευστοποιηθούν όλα τα περιουσιακά στοιχεία της.

- **ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ**

Ο παραπάνω δείκτης μας δείχνει την ικανότητα της επιχείρησης να πωλεί τα αποθέματα της γρήγορα αποτελεί ένα ακόμα μέτρο του βαθμού των περιουσιακών της στοιχείων. Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων εκφράζει τη σχέση του συνόλου των πωλήσεων προς την αξία των αποθεμάτων και δείχνει πόσες φορές ανανεώθηκαν τα αποθέματα της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις της σε διάρκεια ενός έτους. Γενικά όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης αυτός, τόσο πιο αποτελεσματικά λειτουργεί η επιχείρηση εξαιτίας του ότι περιορίζοντας τα αποθέματα περιορίζονται και οι δαπάνες που αφορούν την αποθήκευση και συντήρηση των προϊόντων. (Κοντογεωγος, 2008).

Στον υπολογισμό του δείκτη ανακύκλωσης αποθεμάτων παρουσιάζεται το εξής πρόβλημα: η αξία των αποθεμάτων αναφέρεται σε ορισμένη χρονική στιγμή ενώ οι

πωλήσεις πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του χρόνου. Επιπρόσθετα το ύψος των αποθεμάτων επηρεάζεται από την εποχικότητα και τη φύση των προϊόντων, ιδιαίτερα των αγροτικών. Για το λόγο αυτό χρησιμοποιείται στον παρονομαστή η μέση αξία των αποθεμάτων στη χρονική περίοδο που αναφέρονται οι πωλήσεις.

Πρέπει τέλος η ταχύτητα ανακύκλωσης των αποθεμάτων εξαρτάται από πολλούς παράγοντες και κυρίως από την παραγωγική διαδικασία. Γι' αυτό ο δείκτης μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη διεξαγωγή συμπερασμάτων όταν χρησιμοποιείται για διαχρονικές συγκρίσεις αλλά και μεταξύ των εξεταζόμενων επιχειρήσεων και του κλάδου όπου ανήκουν ή συγκριτικά με ανταγωνιστικές επιχειρήσεις.

Ο παραπάνω δείκτης ορίζεται από την ακόλουθη σχέση:

ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ= ΠΩΛΗΣΕΙΣ / ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.11

Δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων

ΕΤΗ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	ΔΕΙΚΤΗΣ
2011	218.995,08	155.194,38	1,41

(ΠΗΓΗ Συνεταιρισμός Ροδωνάς)

Σύμφωνα με τον δείκτη βλέπουμε ότι η τιμή είναι μεγαλύτερη από την μονάδα γεγονός θετικό. Δηλαδή ο συνεταιρισμός έχει την ικανότητα να πουλάει τα αποθέματα της σχετικά γρήγορα και εύκολα, οπότε δεν έχει μεγάλο κόστος για την αποθήκευση και συντήρηση μεγάλων ποσοτήτων ροδιών για μεγάλο χρονικό διάστημα.

- **ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ**

Ο αριθμοδείκτης της ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων δείχνει την ικανότητα είσπραξης, δηλαδή πόσες φορές κατά μέσο όρο εισπράττονται κατά τη διάρκεια της λογιστικής χρήσης(συνήθως ένα έτος) οι απαιτήσεις της επιχείρησης. Υπολογίζεται με τη διαίρεση

της αξίας των πιστωτικών πωλήσεων μιας επιχείρησης μέσα σε ένα χρόνο, με το όρο των απαιτήσεων της. Η μέση διάρκεια παραμονής των απαιτήσεων στην επιχείρηση αποτελεί το χρονικό διάστημα που η επιχείρηση περιμένει για να εισπράξει τις απαιτήσεις από τη στιγμή δηλαδή που πραγματοποιήθηκε η πιστωτική πώληση μέχρι τη στιγμή που αυτή θα μετατραπεί σε μετρητά. Το χρονικό διάστημα αυτό αφενός μετρά την αποτελεσματικότητα της διοίκησης στην είσπραξη των απαιτήσεων της και αφετέρου εκφράζει την πιστωτική της πολιτικής. Συνεπώς οι τιμές του δείκτη επηρεάζονται από την εκάστοτε εμπορική πολιτική που εφαρμόζει η κάθε επιχείρηση και η αξιολόγηση του πρέπει να γίνει σε συνδυασμό με την πολιτική παροχής πιστώσεων. Όσο μεγαλύτερη είναι η ταχύτητα είσπραξης των απαιτήσεων, τόσο μικρότερος είναι ο χρόνος δέσμευσης των κεφαλαίων και τόσο καλύτερη η θέση μιας επιχείρησης από πλευράς χορηγούμενων πιστώσεων. (Νιάρχος 2004)

Ο παρακάτω δείκτης ορίζεται από την σχέση:

ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ= ΠΩΛΗΣΕΙΣ / ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.12

Δείκτης ταχύτητας εισπράξεων απαιτήσεων

ΈΤΗ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΔΕΙΚΤΗΣ
2011	218.995,08	82.678,52	2,64

(ΠΗΓΗ Συνεταιρισμός Ροδωνάς)

Ο δείκτης είναι μεγαλύτερος από την μονάδα οπότε μας δείχνει ότι ο συνεταιρισμός έχει μεγάλη ταχύτητα στην είσπραξη των απαιτήσεων οπότε η θέση του συνεταιρισμού είναι πάρα πολύ καλή από πλευράς χορηγούμενων πιστώσεων, ο χρόνος δέσμευσης των κεφαλαίων και είναι καλή η θέση της επιχείρησης.

- **ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ**

Ο αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού μιας επιχειρήσεως εκφράζει το βαθμό χρησιμοποίησεως αυτού σε σχέση με τις πωλήσεις της. Μας δείχνει κατά πόσο οι δραστηριότητες – πωλήσεις της επιχείρησης ανταποκρίνονται στο μέγεθος της,

δηλαδή την ένταση της χρήσης του συνόλου των κεφαλαίων για την πραγματοποίηση πωλήσεων. Ο συγκεκριμένος δείκτης αποτελεί μία γενικότερη ένδειξη της δραστηριότητας της επιχείρησης. Έτσι ένας υψηλός δείκτης υποδηλώνει ότι η επιχείρηση χρησιμοποιεί εντατικά τα περιουσιακά της στοιχεία προκειμένου να πραγματοποιεί τις πωλήσεις, ενώ ένας χαμηλός δείκτης αποτελεί ένδειξη για το αντίθετο. Βέβαια και στον υπολογισμό αυτού του δείκτη έγκειται το πρόβλημα του ότι τα περιουσιακά στοιχεία μιας επιχείρησης υπολογίζονται σε τιμές κτίσης και λόγω του πληθωρισμού δεν είναι άμεσα συγκρίσιμα με τις πωλήσεις, ενώ επηρεάζονται και από τη μέθοδο αποσβέσεων, αλλά αυτό ισχύει και για τις αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις όσο και για τις ιδιωτικές επιχειρήσεις. (Νιάρχος 2004)

Ο παραπάνω δείκτης ορίζεται από την σχέση:

ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ= ΠΩΛΗΣΕΙΣ / ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.13

Δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού

ΕΤΗ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΔΕΙΚΤΗΣ
2011	218.995,08	2.185.732,47	0,10

(ΠΗΓΗ Συνεταιρισμός Ροδωνάς)

Η τιμή του δείκτη παρουσιάζεται σημαντικά μειωμένη υποδηλώνοντας αντίστοιχα αύξηση και μείωση στο βαθμό χρησιμοποίησης των στοιχείων του ενεργητικού.

Η χαμηλή τιμή του δείκτη αποτελεί ένδειξη υπερεπένδυσης κεφαλαίων σε σχέση με τις πωλήσεις, η οποία μπορεί να οφείλεται στα υψηλά αποθέματα που διαθέτουν αλλά και γενικότερα στα υπόλοιπα στοιχεία του ενεργητικού που με τη χρήση τους δεν επιτυγχάνεται ένα ικανοποιητικό ύψος πωλήσεων.

- **ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ**

Ο δείκτης αυτός μετρά την απόδοση των συνολικών περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης, καθώς και των επί μέρους τμημάτων αυτής και αποτελεί ένα είδος αξιολόγησης και ελέγχου της διοίκησης της. Ο υπολογισμός του δείκτη αυτού επιτρέπει τη σύγκριση της αποδοτικότητας μιας επιχείρησης με την αποδοτικότητα άλλων μορφών επενδύσεων (επιτόκιο), την παρακολούθηση της αποδοτικότητας διαχρονικά καθώς και τη σύγκριση της με τα αντίστοιχα μεγέθη άλλων ομοειδών επιχειρήσεων ή με το μέσο όρο του κλάδου όπου ανήκει η επιχείρηση. (Νιάρχος 2004)

Ο παραπάνω δείκτης ορίζεται από την σχέση:

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ= ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ / ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.14

Δείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού

ΈΤΗ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΔΕΙΚΤΗΣ
2011	-18.143,94	2.185.732,49	0,008

(ΠΗΓΗ Συνεταιρισμός Ροδωνάς)

Ο δείκτης είναι αρκετά χαμηλός λόγω της αρνητικής τιμής των καθαρών κερδών.

- **ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ**

Ο δείκτης των κυκλοφοριακών στοιχείων μιας επιχείρησης προς το σύνολο των υποχρεώσεων της αποτελεί μία ένδειξη της ρευστότητας των μακροχρόνιων υποχρεώσεων της. Δείχνει δηλαδή κατά πόσο η αξία του συνόλου των στοιχείων του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού καλύπτει το σύνολο των υποχρεώσεων. Η χρησιμότητα του δείκτη έγκειται στο γεγονός ότι μας δίνει πληροφορίες για το κατά πόσο τα λοιπά, πλην της γης και των μόνιμων εγκαταστάσεων, περιουσιακά στοιχεία της μονάδας καλύπτουν υποχρεώσεις αντίστοιχης διάρκειας. (Κοντογεωργός 2008)

Ο παραπάνω δείκτης ορίζεται από την σχέση:

$$\text{ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ} = \frac{\text{ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ}}{\text{ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ}}$$

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.15

Δείκτης ενεργητικού προς συνολικές υποχρεώσεις

ΕΤΗ	ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	ΔΕΙΚΤΗΣ
2011	270.092,07	166.516,67	1,62

(ΠΗΓΗ Συνεταιρισμός Ροδωνάς)

Ο δείκτης του κυκλοφοριακού ενεργητικού προς τις συνολικές υποχρεώσεις παρουσιάζει καλή τιμή. Η τιμή αυτή δείχνει ότι τα κεφάλαια της επιχείρησης συμμετέχουν σε μεγάλα ποσοστά. Επιπλέον ο δείκτης εμφανίζεται αυξημένος πράγμα που σημαίνει ότι ο συνεταιρισμός χρησιμοποιεί τα ίδια κεφάλαια για τη χρηματοδότηση του κυκλοφορούντος ενεργητικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

7.1 Συμπεράσματα – προτάσεις

Κατά την ενασχόληση μου με την συγκεκριμένη εργασία μου προέκυψαν ορισμένα συμπεράσματα τα οποία θα τα αναφέρω παρακάτω.

Το ρόδι από την αρχαιότητα είχε μια ιδιαίτερη θέση στις αντιλήψεις, στη διατροφή και στις προσπάθειες των ανθρώπων να νικήσουν τις ασθένειες. Στην αρχαία Ελλάδα όπως και σήμερα, το ρόδι θεωρείτο ως φρούτο της γονιμότητας. Επίσης το ρόδι έχει συνδεθεί και με την υγεία, μερικές παθήσεις που κάνει καλό το ρόδι είναι αιμορροΐδες αμυγδαλίτιδα, επιδρούν στην χοληστερόλη, στον καρκίνο, στον προστάτη, στην καρδιά και άλλα πολλά.

Η καλλιέργεια της ροδιάς είναι πλέον δυναμική με προοπτικές ανάπτυξης στις περισσότερες περιοχές της Ελλάδας. Είναι μια καλλιέργεια που μπορεί να διαδεχθεί τις παραδοσιακές, οι οποίες έχουν εγκαταλειφθεί ως μη κερδοφόρες και κυρίως ως καλλιέργειες οι οποίες απαιτούν πάρα πολύ χρόνο για όσους απασχολούνταν σε αυτές, τεράστιο κόστος, χαμηλές τιμές και αδυναμία διάθεσης στις διεθνείς αγορές. Μέσα από αυτό το αρνητικό κλίμα κάποιες περιοχές γυρίζουν σελίδα και διαμορφώνουν (δυστυχώς χωρίς την επίσημη στήριξη της Πολιτείας) το νέο πλαίσιο ανάπτυξης της επαρχίας με νέα προϊόντα και νέες αντιλήψεις για την παραγωγή και τη διάθεση με σαφείς τάσεις εξωστρέφειας.

Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι και ο συνεταιρισμός Ροδωνάς πρώην καπνικός συνεταιρισμός. Παλιότερα πρωταγωνίστησε στην εξέλιξη της καπνοκαλλιέργειας και όταν αυτή κατέστη ασύμφορη, την εγκατέλειψε και πέρασε στην ανάπτυξη ροδώνων εξασφαλίζοντας σημαντικά έσοδα για τους κατοίκους της. Έτσι και με το ρόδι η περιοχή της Τούμπας ανέτρεψε παλιές νοοτροπίες, προσπέρασε την αδιαφορία της Πολιτείας και την έλλειψη τεχνογνωσίας και δημιούργησε την εταιρία Ροδωνάς Α.Ε. στην οποία συμμετέχουν καπνοπαραγωγοί ανοίγοντας έτσι τον δρόμο στη γεωργία του μέλλοντος.

Αλλά ως γνωστό ο ανταγωνισμός είναι αρκετά μεγάλος και γι' αυτό προσπαθεί να τον αντιμετωπίσει και να κρατά τον επίπεδο παραγωγής και ποιότητας σε υψηλό επίπεδο. Με αυτόν τον τρόπο οι πωλήσεις του έχουν σταθερή τάση και πολλές φορές ανοδική τάση. Ως στόχο του έχει την διαφήμιση των προϊόντων του τόσο σε Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Από τον υπολογισμό του δείκτη ρευστότητας συμπεραίνουμε ότι ο συνεταιρισμός για την χρονιά του 2011 η τιμή του δείκτη είναι πάνω από την μονάδα γεγονός που δείχνει ότι είναι σε καλή θέση αλλά σχετικά κοντά στο δύο που δείχνει ότι ο συνεταιρισμός δεν είναι και τόσο έτοιμος να καλύψει τις ανάγκες στις υποχρεώσεις του άμεσα.

Σύμφωνα με το δείκτη της ειδικής ρευστότητας η τιμή το 2012 είναι κάτω από την μονάδα οπότε τα ρευστοποιημένα στοιχεία της επιχείρησης δεν επαρκούν για την κάλυψη των τρεχουσών υποχρεώσεων με αποτέλεσμα να εξαρτάται από τις μελλοντικές πωλήσεις του.

Από την ανάλυση του δείκτη καθαρού κεφαλαίου προκύπτει ότι η τιμή είναι αρκετά υψηλή οπότε μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις της. Ακόμα και σε περίπτωση ρευστοποίησης υπάρχει ικανή ποσότητα χρημάτων για να καλύψει τις ανάγκες του προς τρίτους και στις τράπεζες.

Από τον δείκτη φερεγγυότητας συμπεραίνουμε ότι οι τιμές που παίρνει ο δείκτης είναι λίγο παραπάνω από την μονάδα οπότε σε περίπτωση ρευστοποίησης του συνεταιρισμού θα έχει την ικανότητα να εξοφλήσει όλες τις υποχρεώσεις του ακόμα και αν ρευστοποιηθούν όλα τα περιουσιακά στοιχεία της.

Από τον δείκτη ταχύτητας αποθεμάτων καταλήγουμε ότι ο δείκτης το 2011 είναι πάνω από την μονάδα άρα ο συνεταιρισμός δεν κρατάει τα αποθέματα στις αποθήκες για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Από τον δείκτη είσπραξης απαιτήσεων βλέπουμε ότι η τιμή είναι πολύ πάνω από την μονάδα άρα είναι πολύ καλή η ταχύτητα είσπραξης των απαιτήσεων και ο χρόνος δέσμευσης των κεφαλαίων είναι καλή για τον συνεταιρισμό.

Για τον δείκτη ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού παρατηρούμε ότι η τιμή του δείκτη είναι πολύ χαμηλή άρα υπάρχει υπερεπένδυση κεφαλαίων σε σχέση με τις πωλήσεις. Δεν επιτυγχάνεται ικανοποιητικό ύψος πωλήσεων.

Η εξέταση του δείκτη απόδοσης ενεργητικού παρατηρείται πάρα πολύ χαμηλός άρα είναι αρνητικό για την πορεία του συνεταιρισμού.

Τέλος από την εξέταση του δείκτη κυκλοφορούν ενεργητικού προς συνολικές υποχρεώσεις παρατηρούμε ότι η τιμή είναι υψηλή άρα θετική και καλή. Παρατηρούμε ότι ο συνεταιρισμός χρησιμοποιεί τα ίδια κεφάλαια για τη χρηματοδότηση του κυκλοφορούντος ενεργητικού.

Τέλος θα ήθελα να προτείνω στον συνεταιρισμό να συμμετέχει σε προγράμματα συμμετοχής σε διεθνείς εκθέσεις, σε προγράμματα εκσυγχρονισμού και σε νέες μεθόδους εκλεξιμότητας του συνεταιρισμού. Δηλαδή να διαφημίζει περισσότερο το προϊόν του να κάνει αγορές σε μηχανήματα ώστε να εξελίξει την ποιότητα του ροδιού και να προσελκύσει και άλλους αγρότες ώστε να μπουν στον συνεταιρισμό και στην εμφάνιση και διαφήμιση του συνεταιρισμού εντός και εκτός Ελλάδας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αγγελιοφόρος (2010) .Παραγωγοί: Στο..τυχερό ρόδι για.. τυχερότερες εισπράξεις.
- Agro- help.com, (2010). Ποικιλίες ροδιάς.
- Agrotikon.BlogSpot.gr. Νάνος, 1.200^E ανά στρέμμα από καλλιέργειες της ροδιάς. πηγή www.ethnos.gr
- Αδαμίδης Α. (1998), <<Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων>>, Εκδόσεις University Studio Press, Θεσσαλονίκη.
- Βενιόπουλος παραγωγός σιτηρών και αντιπρόεδρος της Αλεξάνδρειας
- Γάτσιος Κ, (2010) . <Η ΡΟΔΙΑ, καλλιέργεια, χρήσεις, φαρμακευτικές ιδιότητες>. Αγρότυπος.
- ΕΘΙΑΓΕ. Δρ. Π. Δρογούδη, (2010) . Η καλλιέργεια της ροδιάς. Γεωργία Κτηνοτροφία.
- Emetris consulting, (2010). Συμβολαιακή γεωργία νέα εποχή για τον αγροτικό τομέα.
- Ευαγγέλου Π. (2012). Υψηλή ζήτηση και σημαντικά έσοδα. Ελεύθερος τύπος άρθρο.
- Kilkis24. (2012). Γουμένισσα: Απ τα καπνά στα ρόδια! Ηλεκτρονική εφημερίδα του νομού Κιλκίς
- Κοντογεωργος Α. (2000) <<Στρατηγικές αναδιοργάνωσης και αύξησης της ανταγωνιστικότητας των Γεωργικών Συνεταιρισμών Κρήτης>> , Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων.
- Κτήμα Χατζηαποστόλου. (2011).
- Λαζαρίδης Γ. Παπαδόπουλος Δ. (2001), <<Χρηματοοικονομική Διοίκηση Βασικές Έννοιες Χρηματοοικονομικής. Χρηματοοικονομικός Σχεδιασμός και Διοίκηση Κεφαλαίου Κίνησης>>, τεύχος Α, Θεσσαλονίκη.
- Maknews, (2011). Τα συν και τα πλην της συμβολαιακής γεωργίας. Ημαθία
- Med look, (2005). Το ρόδι, ο καρκίνος και η καρδιά.

- Μπίδιου Α. (2012). Στρωμένος με κόκκινο χρυσάφι ο δρόμος της ροδιάς. abidiou@voria.gr.
- Μπίκας Α. (2012), Τι σημαίνει για τον αγροτικό τομέα και τους συνεταιρισμούς η προγραμματική συμφωνία των τριών κομμάτων. ΠΑΣΕΓΕΣ.
- Μπικηρόπουλος Θ. (2012). Νέος Αγρότης... από το μηδέν. Αναρτήθηκε: Εδώ Κατερίνη BLOG.
- Νιάρχος Ν. (2004), <<Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων>>, έβδομη έκδοση, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα.
- Ι.Γ.Ε.Κ.Ε. - ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. Βασιλακάκης Αθ. (2009). Συμβολαιακή καλλιέργεια ροδιών.
- Παπαδοδημητράλη Μ, (2008). Ρόδι: Ο καρπός της ζωής και της καλοτυχίας. Δημοσιογραφικός Οργανισμός Λαμπράκης Α.Ε.
- ΠΑΣΕΓΕΣ, (2010). Στην καλλιέργεια της.... Γούρικης ροδιάς στρέφονται οι Έλληνες παραγωγοί.
- ΠΑΣΕΓΕΣ. (2010). Στροφή του καπνικού συνεταιρισμού Κιλκίς στην καλλιέργεια ροδιάς.
- Proceedings of the National Academy of Sciences. (2005). Pomegranate fruit juice for chemoprevention and chemotherapy of prostate cancer.
- <http://www.rodonas.gr>
- Σγαντζούρης Σ. (2012) . Μελέτη για την ροδιά. 4-epohes.com.
- Σκούφου, Φιντικάκης, (2012). Συμβολαιακή γεωργία και βιομηχανία. ΤΑ ΝΕΑ.
- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, (2011). Συμβολαιακή Γεωργία, Άρθρο 11.
- USDA National Nutrient Database for Standard Reference, Release 21 (2008).
- Φαρατζιάν Π. κλινικός διαιτολόγος – διατροφολόγος, Σιώζου Ρ. ιριδολόγος – ομοιοπαθητικά – φυτοθεραπεύτρια, (2012). Δημοσιογραφικός Οργανισμός. Λαμπράκη Α.Ε.

Αλεξάνδρειο τεχνολογικό εκπαιδευτικό ίδρυμα Θεσσαλονίκης
Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης και Διοίκησης Αγροτικών
Επιχειρήσεων

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ: Δρ ΠΑΥΛΟΥΔΗ

Η ΣΥΜΒΟΛΑΙΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΗΣ ΡΟΔΙΑΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΚΙΛΚΙΣ: ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ ΚΡΑΝΤΑ ΑΡΓΥΡΩ

Η Συμβολαιακή Γεωργία

Σχεδιάστηκε ειδικά για να εξυπηρετήσει δυο κατηγορίες επαγγελματιών που ασχολούνται με τον αγροτικό τομέα

- από τη μια, τις Ομάδες Παραγωγών που αναζητούν επιτυχώς αγοραστές για τα προϊόντα τους
- και από την άλλη, τις Επιχειρήσεις που αναζητούν την καλύτερη δυνατή προμήθεια ποιοτικών και οικονομικών προϊόντων.

ΣΥΜΒΟΛΑΙΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

- ◉ οι αγρότες παραγωγοί συνεργάζονται με βιομηχανίες
- ◉ γνωρίζουν πριν ακόμα καλλιεργήσουν τις τιμές που θα πουλήσουν το προϊόν τους
- ◉ αν θα υπάρχει πλήρη απορρόφηση του προϊόντος τους
- ◉ ο αγρότης με αυτό τον τρόπο απολαμβάνει ένα εγγυημένο εισόδημα και η βιομηχανία μια σταθερή ποιότητα.

Τα οφέλη από τη συμβολαιακή γεωργία:

1. Διασφαλίζεται η ανάπτυξη και η εξέλιξη του αγροτοβιομηχανικού τομέα
2. Παράγονται πιστοποιημένα προϊόντα
3. Καταργείται η μεσολάβηση <μεσαζόντων> στην διάθεση
4. Κατοχυρώνονται τα δικαιώματα του παραγωγού και του διαχειριστή της αγροτικής παραγωγής
5. Εξασφαλίζεται σταθερό εισόδημα για τους αγρότες
6. Διασφαλίζονται οι πρώτες ύλες σε προκαθορισμένες τιμές για τις βιομηχανίες τροφίμων

Η ΡΟΔΙΑ (*Punica granatum*)

- ❖ Ανήκει στην οικογένεια πουνικοειδών
- ❖ Είναι μικρό φυλλοβόλο δέντρο με γυαλιστερά φύλλα και πορτοκαλοκίτρινα λουλούδια
- ❖ Τα φρούτα της είναι στρογγυλά, κόκκινα (ή κίτρινα, όταν ωριμάσουν) και γεμάτα με σπόρους
- ❖ κατάγεται από την Περσία και η καλλιέργεια της εμφανίζεται στην Ελλάδα από τα αρχαία χρόνια.
- ❖ Είναι φυτό ανθεκτικό στη ζέστη, στην ξηρασία και στην έλλειψη φροντίδας, και προσαρμόζεται εύκολα σε διαφορετικά εδάφη.
- ❖ ο καρπός της είχε σημαντική θέση στη διατροφή και τις προσπάθειες των ανθρώπων να νικήσουν τις ασθένειες

Η ροδιά έχει και φαρμακευτικές δράσεις όπως:

- ✓ Αντιοξειδωτική δράση,
- ✓ Προστατευτική δράση έναντι των καρδιαγγειακών ασθενειών,
- ✓ Αφροδισιακή δράση,
- ✓ Αντικαρκινική δράση,
- ✓ Νευρο-προστατευτική δράση και δράση εναντίον της ασθένειας του Alzheimer,
- ✓ Επούλωση δράση πληγών του δέρματος,
- ✓ Δράση εναντίον του έλκους του στομάχου,
- ✓ Δράση εναντίον της αρθρίτιδας,
- ✓ Αντιμικροβιακή δράση,
- ✓ Λειτουργεί και ως φάρμακο κατά της δυσεντερίας, της ταινίας και της διάρροιας,
- ✓ Αντιγηραντική δράση

ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ ΡΟΔΙΟΥ

Ξένες ποικιλίες ροδιού

- Angel Red
- Balegal
- Cloud
- Crab
- Early Wonderful
- Fleshman
- Francis
- Granada
- Green Globe
- Home
- King
- Phoenicia
- Sweet
- Utah Sweet
- Wonderful

ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ ΡΟΔΙΟΥ

Ελληνικές ποικιλίες ροδιάς

ΞΥΝΟΡΟΔΙΕΣ

- λειφανία
- τσιποροδιά
- χοντροροδιά
- κρασοροδιά
- γούνες
- ξυνοροδια

ΓΛΥΚΟΡΟΔΙΕΣ

- πολιτική
- караβέλος

ΚΑΛΛΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΡΟΔΙΕΣ

Η ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΡΟΔΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Η καλλιέργεια της ροδιάς αναφέρεται από τα αρχαία χρόνια στην Ελλάδα
- Η καλλιεργούμενη έκταση δεν υπερβαίνει συνολικά τα 20.000 στρέμματα
- Με βάση των στοιχείων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η παραγωγή ροδιού το 2007 έφτανε στη χώρα μας τα 4.000 στρέμματα, όταν το 2005 ήταν λιγότερο από 1.000 στρέμματα και το 1994 μόλις 500
- Η ελληνική αγορά απορροφά ποσότητες ροδιών που κυμαίνεται μεταξύ 1.000 – 1.200 τόνων

Η ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΡΟΔΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στην Ροδόπη, με την καλλιέργεια ροδιάς απασχολούνται 27 παραγωγοί. Η καλλιεργούμενη έκταση ανέρχεται σε 600 στρέμματα και η απόδοση υπολογίζεται σε 2 τόνους/ στρέμμα.

Στον νομό Δράμας, με την καλλιέργεια ροδιάς απασχολούνται 250 παραγωγοί και η καλλιεργούμενη έκταση φθάνει τα 3.000 στρέμματα με την απόδοση να διαμορφώνεται σε 150-200 κιλά/ στρέμμα.

Στον νομό Αργολίδας και συγκεκριμένα στην περιοχή της Ερμιόνης παράγονται 300 – 400 τόνοι ροδιών για επιτραπέζια χρήση.

Στον νομό Πέλλας, ισραηλινή εταιρία, που δραστηριοποιείται στο χώρο κατασκευής αρδευτικών συστημάτων, προωθεί την καλλιέργεια της ροδιάς, με όρους συμβολαιακής γεωργίας και συνολικά έχουν εγκατασταθεί περίπου τα 1.200 στρέμματα.

Η ΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΡΟΔΙΑΣ ΣΤΟΝ ΝΟΜΟ ΚΙΛΚΙΣ

Στον νομό Κιλκίς, με την καλλιέργεια της ροδιάς ασχολούνται περίπου 150 παραγωγοί και η καλλιεργούμενη έκταση ανέρχεται σε 2.000 στρέμματα

Στροφή του Καπνικού Συνεταιρισμού Κιλκίς στην καλλιέργεια ροδιάς

- ✓ Ο Καπνικός Συνεταιρισμός Τούμπας ιδρύθηκε το 1983 και αποτελεί τον μακροβιότερο από τους καπνικούς συνεταιρισμούς, ο οποίος καθιερώθηκε ανάμεσα στους πρωτοπόρους στην παραγωγή, επεξεργασία και διάθεση καπνών, ποικιλίας Βιρτζίνια.
- ✓ Με σκοπό την επέκταση των φυτειών των μελών του, με υψηλής ποιότητας δενδρύλλια, σε προσιτές τιμές, ο συνεταιρισμός δραστηριοποιήθηκε άμεσα στην παραγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού ροδιάς και το 2006 εγκατέστησαν τις πρώτες καλλιέργειες ροδιάς.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ << ΡΟΔΩΝΑΣ Α.Ε.>>

Οι εγκαταστάσεις βρίσκονται στην Τούμπα Παιονίας του νομού Κιλκίς και η συνολική έκταση που καλλιεργείται η ροδιά ανέρχεται στα περίπου 2.000 στρέμματα.

Το φυτώριο διαθέτει φυτά ροδιάς ποικιλίας Wonderful και κατόπιν παραγγελίας επιλεγμένων ελληνικών ποικιλιών.

Τα φυτά, διατίθενται στους ενδιαφερόμενους με πλήρη γεωτεχνική στήριξη της καλλιέργειας και υπό το καθεστώς της Συμβολαιακής Γεωργίας, για την επεξεργασία και εμπορία των παραγόμενων φρούτων.

Τα φυτά παράγονται από μοσχεύματα επιλεγμένων μητρικών φυτών, που καλλιεργούνται σε ιδιόκτητους αγρούς και αξιολογούνται συνεχώς ως προς την φυτολογία, την ανάπτυξη και την ομοιόμορφη υψηλής ποιότητας καρποφορία τους. Η ριζοβολία των μοσχευμάτων γίνεται με τις πλέον σύγχρονες μεθόδους και συστήματα

Η οικονομική ανάλυση του συνεταιρισμού

τον 1ο χρόνο τον Μάιο :

5.000 ευρώ σε 1000 δενδρύλλια

150 ευρώ σε εργατικά για την φύτευση των δενδρυλλίων,

100 ευρώ για ριζοπότισμα,

50 ευρώ για ανάλυση εδάφους,

600 ευρώ για διορθωτική λίπανση,

Και 2000 ευρώ για σύστημα άρδευσης (100 ε/στρ)

Σύνολο 8.000 ευρώ τα οποία ήταν κόστος για τον συνεταιρισμό.

Τον 2ο χρόνο τον Μάιο έχει τα ίδια έξοδα με την προηγούμενη χρονιά περίπου 100 ε/στρ περίπου 2.000 ευρώ.

Τον 3ο χρόνο μεταξύ Αύγουστο – Δεκέμβριο υπολογίζονται τα έσοδα να είναι ίδια με τα έξοδα.

Τον 4ο χρόνο υπολογίζονται τα έξοδα της χρονιάς και περίπου τα έξοδα του 2ου έτους και ενδεχομένως κάποια έσοδα.

Τον 5ο χρόνο υπολογίζονται τα έξοδα της χρονιάς και τα έξοδα της εγκατάστασης

Τον 6ο χρόνο έχει 500 ευρώ/στρέμμα τα οποία υπολογίζονται ότι θα είναι και τα καθαρά έσοδα. Δηλαδή 800 ευρώ/στρ – 300 ευρώ/στρ που είναι τα έξοδα.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Υπολογίζεται ο συνεταιρισμός να έχει παραγωγή από τον τρίτο χρόνο και μετά.

3^{ος} χρόνος = 300 εως 600 kg/ στρ

4^{ος} χρόνος = 1.000 εως 1.200 kg/στρ

5^{ος} χρόνος = 1.500 περίπου kg/στρ

6^{ος} χρόνος = 2.000 εως 3.000 kg/στρ και τον

7^ο χρόνο = όμοια με τον 6^ο χρόνο.

ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

- ❖ Ο συνεταιρισμός << Ροδωνάς Α.Ε. >>, έχει φροντίσει για την πιστοποίηση των προϊόντων του, ώστε να έχει την δυνατότητα εξαγωγής.
- ❖ Το μεγαλύτερο ποσοστό των παραγόμενων προϊόντων πωλείται στο εξωτερικό γιατί υπάρχουν καλύτερες συνθήκες αγοράς και μεγαλύτερο περιθώριο κέρδους.
- ❖ Οι χώρες στις οποίες εξάγονται τα προϊόντα είναι η Γερμανία, η Ρωσία και η Ιταλία. Στην Γερμανία εξάγεται η συσκευασία με τους σπόρους αποφλοιωμένου ροδιού και νωπά φρούτα, ενώ στην Ρωσία και την Ιταλία, και χυμούς κατά παραγγελία.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ

Για να μπορέσουμε να εξετάσουμε την οικονομική θέση στην οποία βρίσκεται ο συνεταιρισμός Ροδωνάς του νομού Κιλκίς θα παρουσιάσουμε παρακάτω τους βασικότερους από τους δείκτες, καθώς και την ανάλυση τους με βάση τα οικονομικά στοιχεία των ισολογισμών και των αποτελεσμάτων χρήσεως, στοιχεία που τηρούνται στο λογιστήριο του συνεταιρισμού.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ο αριθμοδείκτης ρευστότητας χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της βραχυχρόνιας οικονομικής θέσης μιας επιχείρησης και της ικανότητάς της να ανταποκρίνεται στις τρέχουσες υποχρεώσεις της

ορίζεται από την σχέση:

**ΔΕΙΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ= ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ /
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ**

Έτη	Κυκλοφορούν Ενεργητικό	Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	Δείκτες
2011	270.092,67	166.516,67	1,62

ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ

Ο δείκτης ειδικής ρευστότητας φανερώνει κατά πόσο μία επιχείρηση είναι ικανή να εκπληρώσει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της χωρίς να προβεί σε πωλήσεις των αποθεμάτων της

ορίζεται με την ακόλουθη σχέση:

Ειδικής Ρευστότητα = (Κυκλοφορούν Ενεργητικό – Αποθέματα) / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

Έτη	Κυκλ. Ενεργητικό – Αποθέματα	Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	Δείκτες
2011	114.092,07	166.516,67	0,69

ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Ο δείκτης αυτός δηλώνει τη συνολική χρηματοοικονομική κατάσταση και τη δυνατότητα της γεωργικής επιχείρησης να καλύψει τις συνολικές της υποχρεώσεις.

ορίζεται από την ακόλουθη σχέση:

ΔΕΚΤΗΣ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ: ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ / ΣΥΝΟΛΟ ΟΦΕΙΛΩΝ

ΈΤΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΟΦΕΙΛΩΝ	ΔΕΙΚΤΕΣ
2011	2.185.732,49	166.516,67	13,1

ΔΕΙΚΤΗΣ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ Ή ΟΛΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ

Ο δείκτης αυτός δείχνει το μέγεθος του χρησιμοποιούμενου ενεργητικού που προέρχεται από δανεισμό και είναι αντιπροσωπευτικός δείκτης για τη διάρθρωση του κεφαλαίου της επιχείρησης.

ορίζεται από τη ακόλουθη σχέση:

$$\text{ΔΕΙΚΤΗΣ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ Ή ΟΛΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ} = \frac{\text{ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ}}{\text{ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ}}$$

ΈΤΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΔΕΙΚΤΗΣ
2011	166.516,67	2.185.732,49	1,07

ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ

Ο παραπάνω δείκτης μας δείχνει την ικανότητα της επιχείρησης να πωλεί τα αποθέματα της γρήγορα αποτελεί ένα ακόμα μέτρο του βαθμού των περιουσιακών της στοιχείων.

ορίζεται από την ακόλουθη σχέση:

ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ = ΠΩΛΗΣΕΙΣ / ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

ΕΤΗ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	ΔΕΙΚΤΗΣ
2011	218.995,08	155.194,38	1,41

ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

Ο αριθμοδείκτης της ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων δείχνει την ικανότητα είσπραξης, δηλαδή πόσες φορές κατά μέσο όρο εισπράττονται κατά τη διάρκεια της λογιστικής χρήσης(συνήθως ένα έτος) οι απαιτήσεις της επιχείρησης.

ορίζεται από την σχέση:

$$\text{ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ} = \frac{\text{ΠΩΛΗΣΕΙΣ}}{\text{ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ}}$$

ΈΤΗ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΔΕΙΚΤΗΣ
2011	218.995,08	82.678,52	2,64

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η καλλιέργεια της ροδιάς είναι πλέον δυναμική με προοπτικές ανάπτυξης στις περισσότερες περιοχές της Ελλάδας. Είναι μια καλλιέργεια που μπορεί να διαδεχθεί τις παραδοσιακές, οι οποίες έχουν εγκαταλειφθεί ως μη κερδοφόρες και κυρίως ως καλλιέργειες οι οποίες απαιτούν πάρα πολύ χρόνο για όσους απασχολούνταν σε αυτές, τεράστιο κόστος, χαμηλές τιμές και αδυναμία διάθεσης στις διεθνείς αγορές.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι και ο συνεταιρισμός Ροδωνάς πρώην καπνικός συνεταιρισμός. Παλιότερα πρωταγωνίστησε στην εξέλιξη της καπνοκαλλιέργειας και όταν αυτή κατέστη ασύμφορη, την εγκατέλειψε και πέρασε στην ανάπτυξη ροδώνων εξασφαλίζοντας σημαντικά έσοδα για τους κατοίκους της. Έτσι και με το ρόδι η περιοχή της Τούμπας ανέτρεψε παλιές νοοτροπίες, προσπέρασε την αδιαφορία της Πολιτείας και την έλλειψη τεχνογνωσίας και άνοιξε έτσι τον δρόμο στη γεωργία του μέλλοντος

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Θα ήθελα να προτείνω στον συνεταιρισμό:

- να συμμετέχει σε προγράμματα συμμετοχής σε διεθνείς εκθέσεις
- σε προγράμματα εκσυγχρονισμού και σε νέες μεθόδους εκλεξιμότητας του συνεταιρισμού
- να διαφημίζει περισσότερο το προϊόν του
- να κάνει αγορές σε μηχανήματα ώστε να εξελίξει την ποιότητα του ροδιού
- να προσελκύσει και άλλους αγρότες ώστε να μπουν στον συνεταιρισμό και στην εμφάνιση και διαφήμιση του συνεταιρισμού εντός και εκτός Ελλάδας.

**ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ!**